

**Agencia Națională pentru Reglementare în
Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova**

**Evoluția pieței de comunicații electronice
în trimestrul III - 2016**

Cuprins:

Prefață.....	3
1. Caracteristică generală.....	5
2. Telefonie mobilă.....	8
2.1. Date generale. Dinamica pieței.....	8
2.2. Utilizatori și penetrare	10
2.3. Evoluția traficului	13
3. Telefonie fixă.....	14
3.1 Dinamica pieței	14
3.2 Abonați și penetrare	16
3.3 Evoluția traficului	17
4. Acces la Internet la puncte fixe și mobile	18
4.1 Dinamica veniturilor.....	18
4.1.1 Dinamica veniturilor din serviciul de acces la Internet la puncte fixe	18
4.1.2 Dinamica veniturilor din serviciul de acces la Internet la puncte mobile	21
4.2 Abonați și rate de penetrare a serviciului de acces la Internet	25
4.2.1 Abonați, rate de penetrare și tehnologii de acces la Internet la puncte fixe	27
4.2.2 Abonați și penetrarea serviciului de acces dedicat la Internet mobil	30
5. Difuzare și retransmisie a programelor audiovizuale	33
5.1 Date generale. Dinamica pieței.....	33
5.2 Abonați și penetrare	35

Prefață

Raportul Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) privind **Evoluția pieței de comunicații electronice în trimestrul 3 al anului 2016** a fost elaborat în baza datelor acumulate din rapoartele statistice prezentate de către furnizorii de comunicații electronice.

ANRCETI colectează datele statistice de la furnizori privind situația trimestrială pe toate segmentele pieței de comunicații electronice, în temeiul Legii comunicațiilor electronice nr.241 din 15.11.2007 (în continuare - Legea 241/2007). În baza datelor raportate de furnizori specialiștii ANRCETI acumulează informația necesară pentru evaluarea tendințelor existente pe segmentele pieței de comunicații electronice și pentru efectuarea analizelor de piață. ANRCETI publică trimestrial pe pagina sa web oficială rapoarte care reflectă situația pe segmentele pieței de comunicații electronice, iar în fiecare an, până în data de 30 aprilie, publică raportul privind evoluția pieței în anul precedent.

Cu toate că specialiștii ANRCETI verifică în mod riguros rapoartele statistice prezentate de furnizori, autorii prezentului raport nu exclud faptul că anumiți indicatori statistici ar putea conține unele erori minore. Aceste erori pot fi depistate ulterior, când ANRCETI va compara evoluția unor sau altor indicatori în timp.

Comentariile și întrebările cititorilor pe marginea conținutului și formatului prezentului raport pot fi expediate la adresa electronică: raport.statistic@anrceti.md.

Indicatori cheie ai pieței de comunicații electronice

Indicatori	tr.3 2015	tr.2 2016	tr.3 2016	Schimbare
Servicii de telefonie mobilă				
Utilizatori	4.331.827	4.298.713	4.365.517	1,55%
- persoane fizice (activi)	3.510.919	3.434.532	3.543.780	3,2%
- persoane juridice (activi)	251.538	247.888	253.246	2,2%
Volumul total de trafic în rețele mobile (mil. minute)	1.593,7	1.564,7	1.560,0	-2,1%
Numărul mediu de minute vorbite lunar de un utilizator - MoU (min.)	264	267	262	-0,9%
Mesaje SMS (mil.)	271,7	215,8	210,2	-22,6%
Mesaje MMS (mil.)	0,5	0,4	0,4	-3,0%
Rata de penetrare la 100 locuitori	121,84%	120,98%	122,87%	1,89 p.p.
Venituri (mil. lei)	971,3	844,2	991,4	2,1%
ARPU (lunar, în lei)	86,5	76,4	88,4	2,2%
Servicii de acces la Internet mobil				
Utilizatori acces Internet mobil, total (2G, 3G, 4G):	1.750.721	1.755.601	1.867.266	6,36%
- utilizatori acces Internet mobil în bandă largă (3G, 4G)	1.403.689	1.580.729	1.777.838	12,5%
- utilizatori acces dedicat Internet mobil	295.374	298.255	304.450	2,1%
Rata de penetrare acces Internet mobil (la 100 loc.)	49,24%	49,41%	52,55%	3,14 p.p.
- penetrare acces Internet mobil în bandă largă	39,5%	44,5%	50,0%	5,5 p.p.
- penetrare acces dedicat Internet mobil în bandă largă	8,31%	8,39%	8,57%	0,18 p.p.
Venituri acces Internet mobil ¹ (mil. lei)	153,1	169,0	189,0	23,4%
Venituri acces dedicat Internet mobil (mil. lei)	64,9	69,4	69,5	7,2%
ARPU acces Internet mobil dedicat (lunar, lei)	73,2	77,4	76,9	5,1%
Trafic Internet mobil dedicat (modem), TB	7.943	8.558	8.084	1,8%
Trafic Internet mobil utilizatori voce (telefon), TB	1.453	2.410	2.569	76,8%
Venituri M2M (mil. lei)		2,098	2,220	5,8%
Abonați M2M	24.516	27.394	28.890	5,5%
Servicii de telefonie fixă				
Abonați (linii telefonice)	1.206.055	1.191.260	1.185.756	-1,7%
- persoane fizice	1.072.598	1.050.835	1.044.611	-2,6%
- persoane juridice	133.457	140.425	141.145	5,8%
Rata de penetrare la 100 locuitori	33,92%	33,53%	33,37%	-0,16 p.p.
Volumul total de trafic în rețele fixe (mil. minute)	505,2	450,8	418,5	-17,2%
Numărul mediu de minute vorbite lunar de un utilizator - MoU(min.)	208	190	181	-13,0%
Venituri (mil. lei)	257,2	230,6	205,7	-20,0%
ARPU (lunar, lei)	71	64	58	-18,7%
Servicii de acces la Internet fix				
Abonați	523.953	542.178	548.572	4,7%
- persoane fizice	494.624	511.789	518.218	4,8%
- persoane juridice	29.329	30.389	30.354	3,5%
Rata de penetrare	14,7%	15,3%	15,4%	0,1 p.p.
Venituri (mil. lei)	262,3	272,7	282,4	7,7%
ARPU Internet fix (lunar)	167,8	168,3	172,6	2,9%
Venituri transmisiuni date(mil. lei)	15,3	15,7	15,7	2,3%
Difuzarea și retransmisia programelor audiovizuale				
Abonați TV contra plată	265.228	268.616	271.122	2,2%
Rata de penetrare TV contra plată	7,45%	7,56%	7,63%	-0,07 p.p.
Venituri (mil. lei)	84,0	66,9	68,5	-18,5%
ARPU TV contra plată (lunar)	45,8	49,0	46,9	2,4%
Venituri din alte activități de comunicații electronice (mil. lei)	129,7	192,9	89,0	-31,3%
Total venituri în sectorul de comunicații electronice (mil. lei)	1.784,63	1.692,56	1.722,10	-3,5%

¹ Sunt incluse și veniturile din serviciile de acces la Internet prin intermediul telefonului mobil. Ele sunt prezentate cu titlu informativ pentru a reflecta veniturile totale pe piața accesului la Internet mobil. Adicional, aceste venituri se regăsesc ca parte componentă a volumului total de venituri înregistrate pe piața de telefonie mobilă, dat fiind că sunt venituri din servicii adiționale serviciului de bază – telefonie mobilă.

1. Caracteristică generală

În tr.3 2016, valoarea totală a veniturilor provenite din vânzarea serviciilor de comunicații electronice (CE) (telefonie mobilă, telefonie fixă, acces la Internet mobil și la Internet fix, difuzare și retransmisie a programelor audiovizuale, alte activități în domeniul CE), s-a diminuat, față de perioada similară a anului 2015, cu 3,5% și a însumat 1 mld. 722,1 mil. lei. Cele mai semnificative volume de vânzări au fost înregistrate pe piața de telefonie mobilă și cea de acces la Internet fix – de 991,4 mil. lei și, respectiv, de 298 mil. lei (Figura 1).

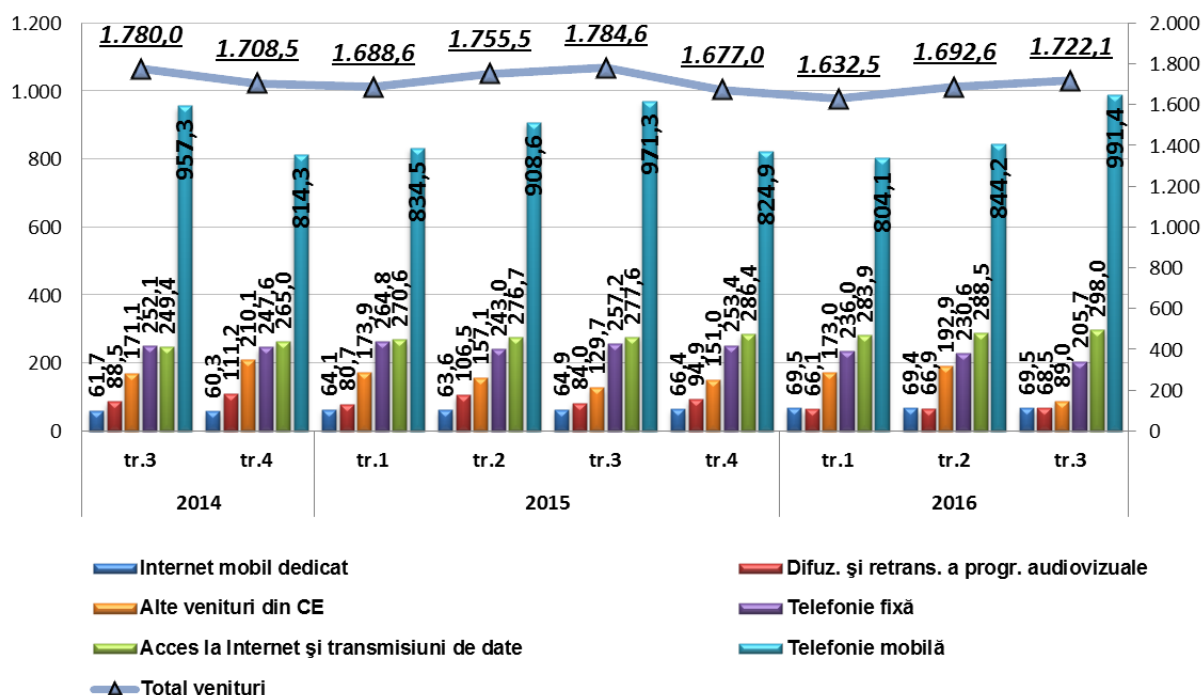

Figura 1. Evoluția sectorului de comunicații electronice, în funcție de venituri (mil. lei)

Urmare a acestei evoluții, ponderea serviciilor de telefonie mobilă a constituit 57,57%, a serviciilor de acces la Internet fix și transmisiuni de date a constituit- 17,31%, a serviciilor de telefonie fixă a constituit 11,94%, a serviciilor de Internet mobil dedicat a constituit 4,04%, iar ponderea serviciilor de difuzare și retransmisie a programelor audiovizuale 3,98%, (Figura 2).

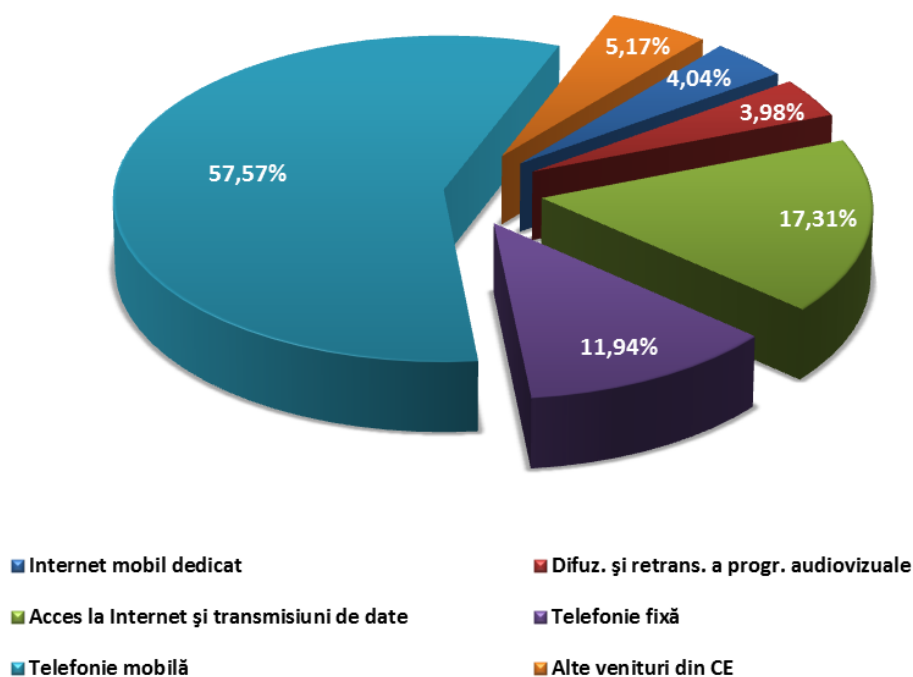

Figura 2. Structura pieței de comunicații electronice, în funcție de venituri

Numărul total de utilizatori ai serviciilor de comunicații electronice s-a majorat, față de tr.4 2015, cu 0,62% (Figura 3).

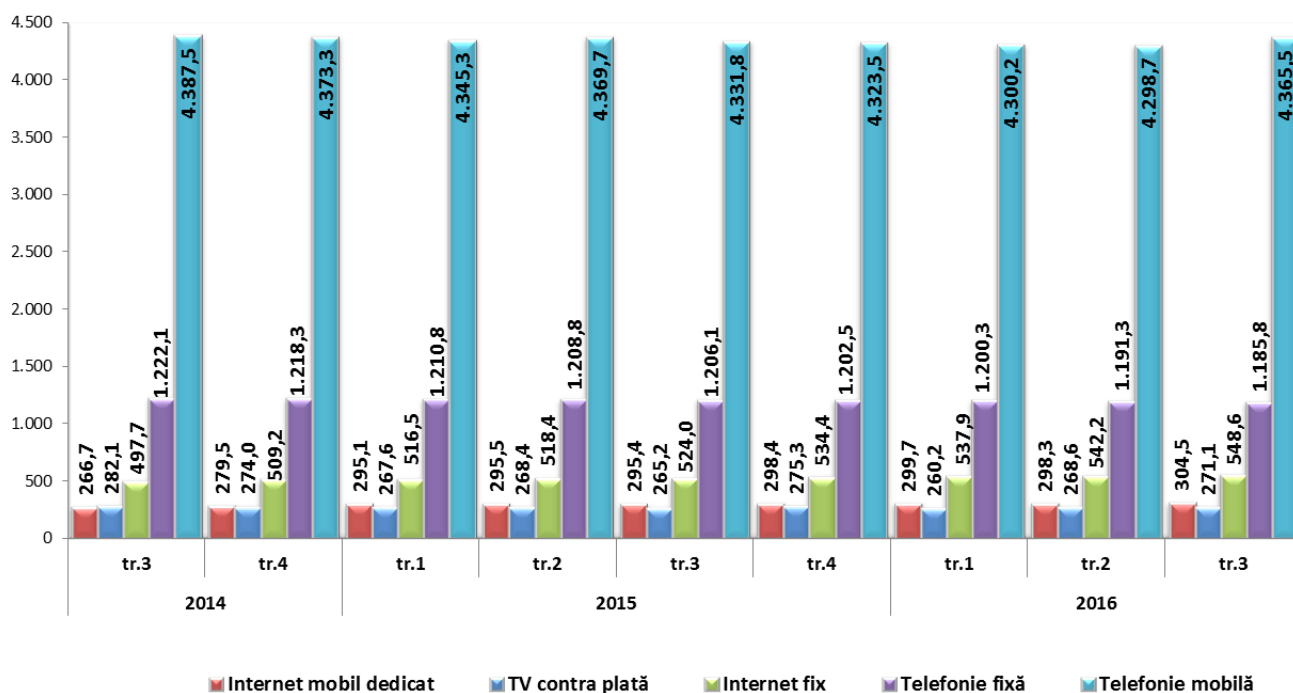

Figura 3. Evoluția numărului de utilizatori ai serviciilor de comunicații electronice (în mii)

Conform situației din 30 septembrie 2016, rata de penetrare a serviciilor de telefonie mobilă a alcătuit 122,9% și de telefonie fixă - 33,4%. Pe piețele de acces la Internet în bandă

largă la puncte fixe, servicii TV contra plată și Internet mobil dedicat valoarea acestui indicator a fost de 15,4%, de 7,6% și, respectiv, de 8,6% (Figura 4).

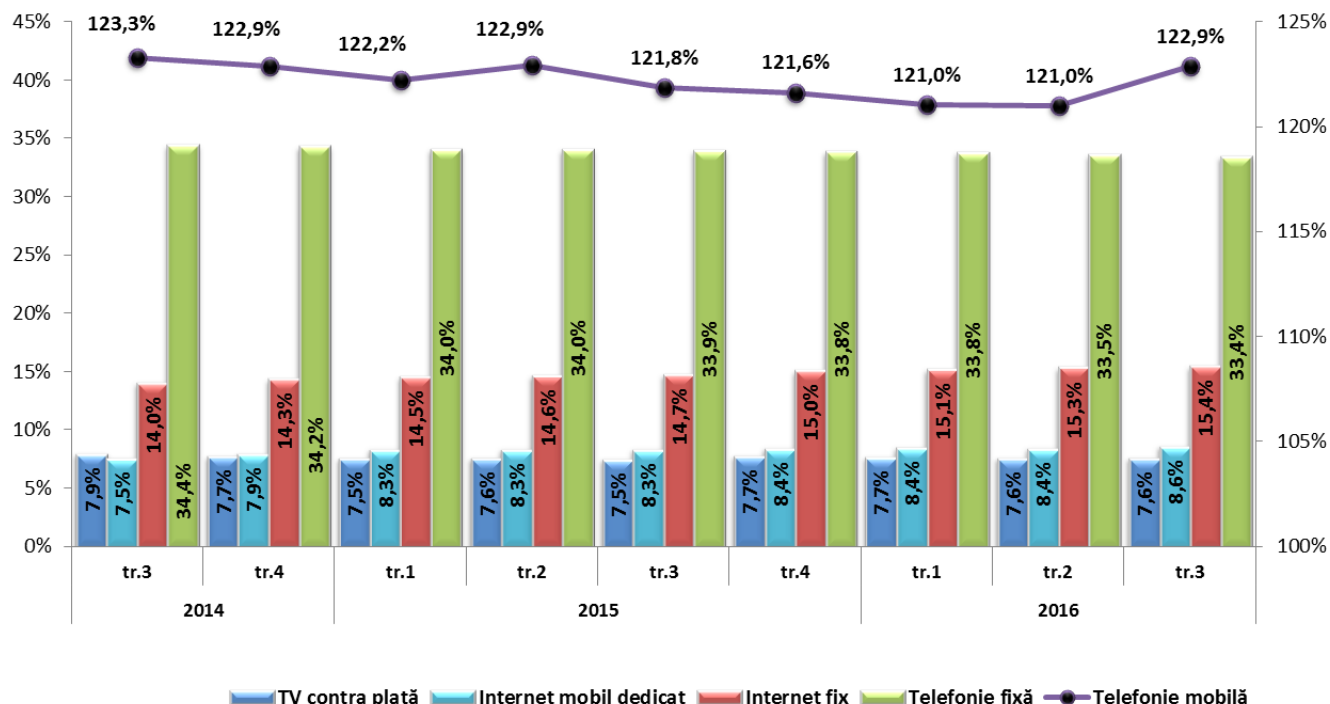

Figura 4. Evoluția ratelor de penetrare a serviciilor de comunicații electronice

În tr.3 2016, cel mai semnificativ venit mediu lunar per utilizator (ARPU) a fost înregistrat, pe piața serviciilor de acces la Internet fix – de 172,6 lei și la telefonie mobilă – 88,4 lei. La serviciile de acces la Internet mobil dedicat acest indicator a alcătuit 76,9 lei, la serviciile de telefonie fixă - 57,7 lei, iar la serviciile TV contra plată – 46,9 lei (Figura 5).

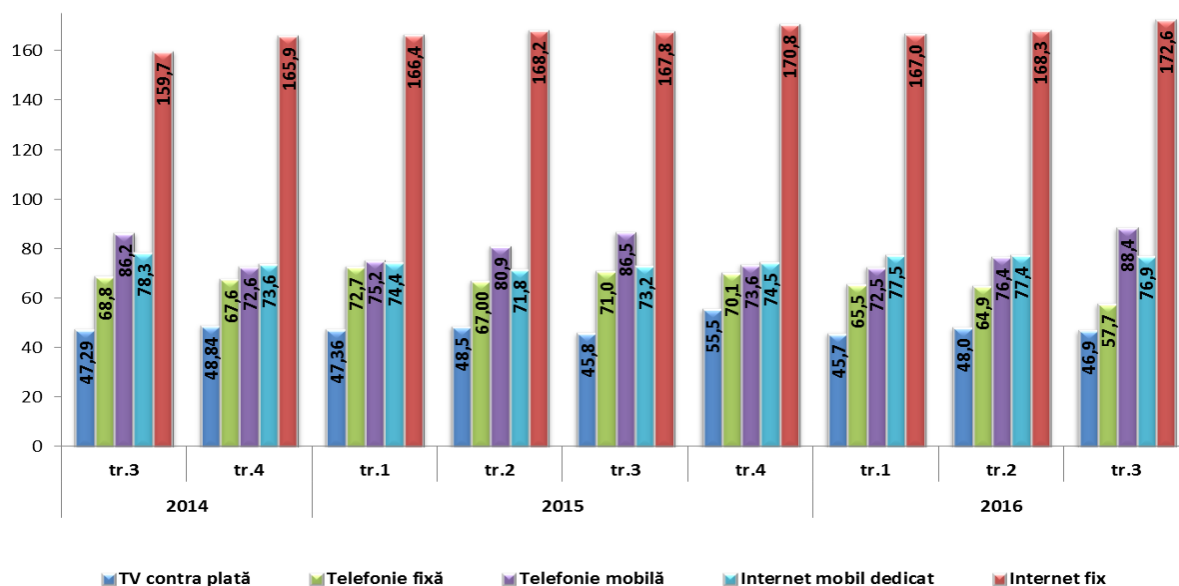

Figura 5. Evoluția venitului mediu lunar per utilizator - ARPU (lei)

2. Telefonie mobilă

2.1. Date generale. Dinamica pieței

În tr.3 2016, volumul total al vânzărilor efectuate de furnizorii de telefonie mobilă (S.A. "Orange Moldova", S.A. "Moldcell" și S.A. "Moldtelecom" sub marca comercială "Unite") a crescut, față de tr.3 2015, cu 2,1% și a însumat 991,4 mil. lei. Veniturile S.A. "Moldcell" provenite din furnizarea serviciilor de telefonie mobilă au crescut cu 21,2% și au totalizat 328,2 mil. lei. Vânzările S.A. "Moldtelecom" și S.A. "Orange Moldova" au fost în scădere, alcătuind 36,7 mil. lei și respectiv 626,4 mil. lei.

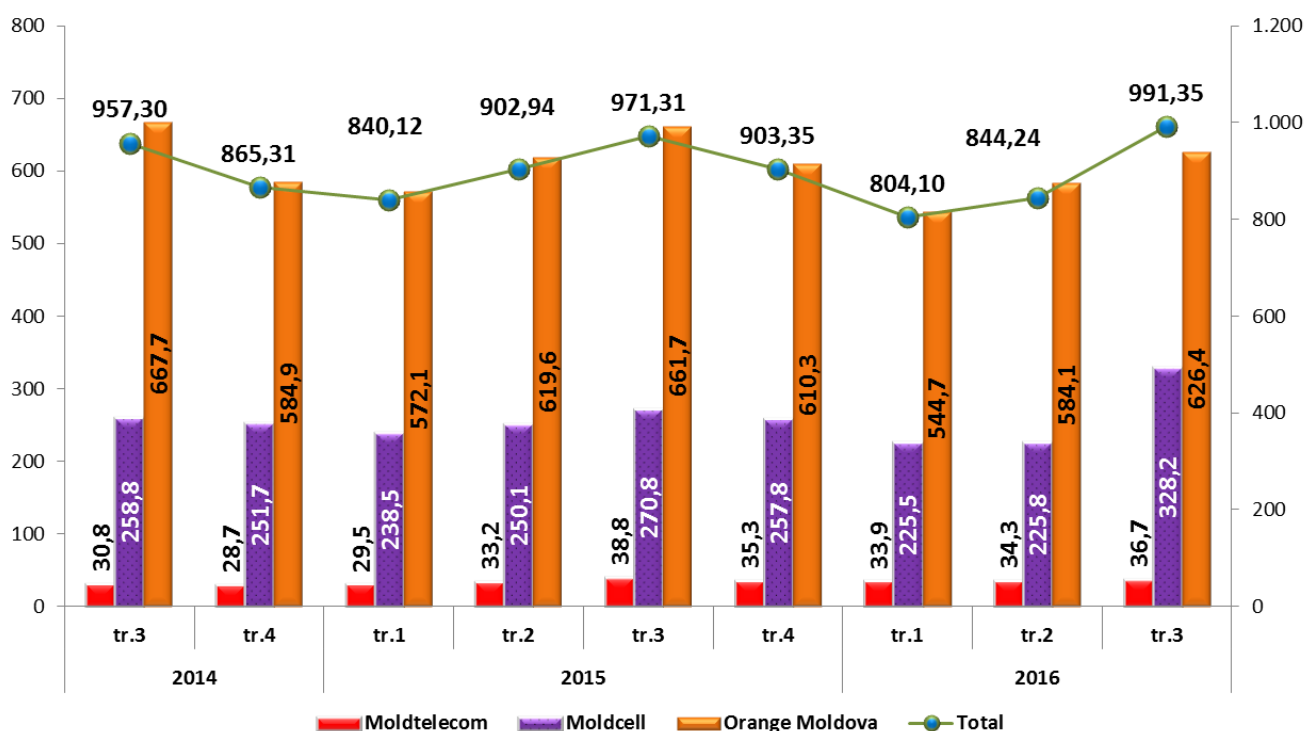

Figura 6. Evoluția veniturilor obținute de furnizorii de telefonie mobilă (mil. lei)

Conform situației din 30.09.2016, S.A. "Orange Moldova" deținea, în funcție de cifra de afaceri, 63,18% din piață, S.A. "Moldcell" – 33,12% și S.A. "Moldtelecom" – 3,7% (Figura 7).

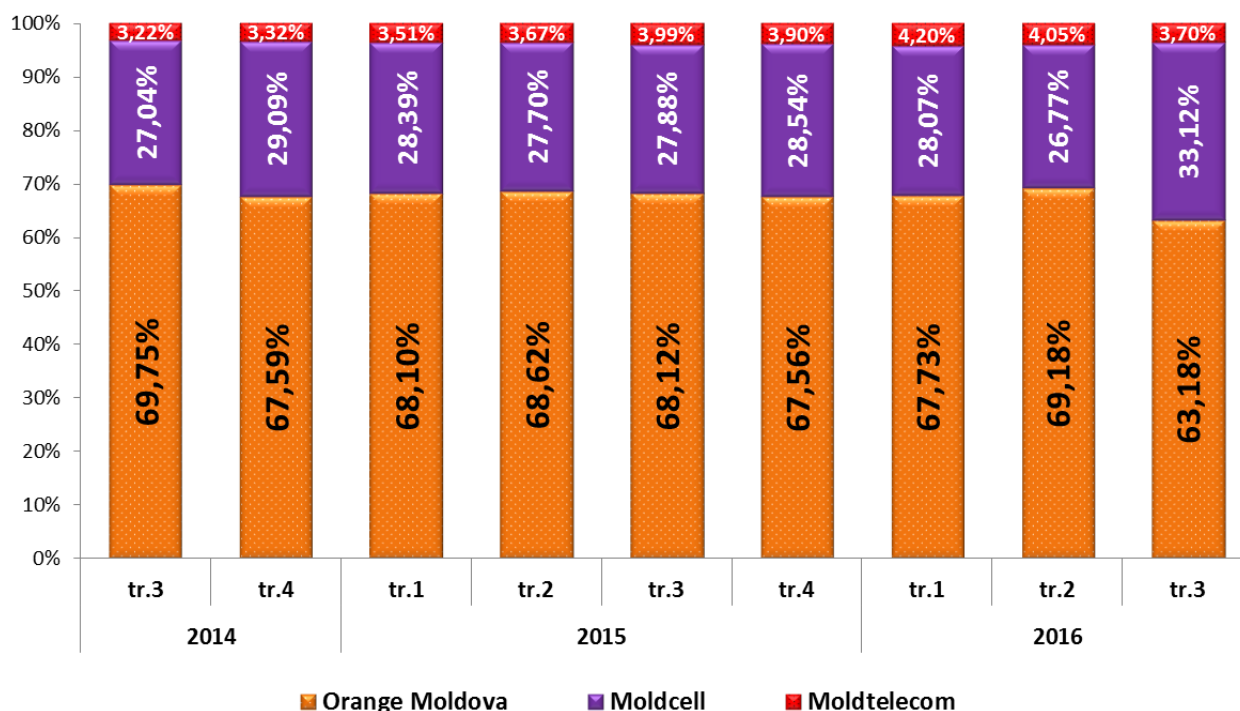

Figura 7. Structura pieței de telefonie mobilă, în funcție de cifra de afaceri

În tr.3 2016, toți cei trei furnizori de telefonie mobilă au înregistrat un venit mediu lunar per utilizator (ARPU) mai mare decât în tr.3 2015, valoarea medie a acestui indicator s-a majorat cu 2,2% și a constituit 88,4 lei (Figura 8).

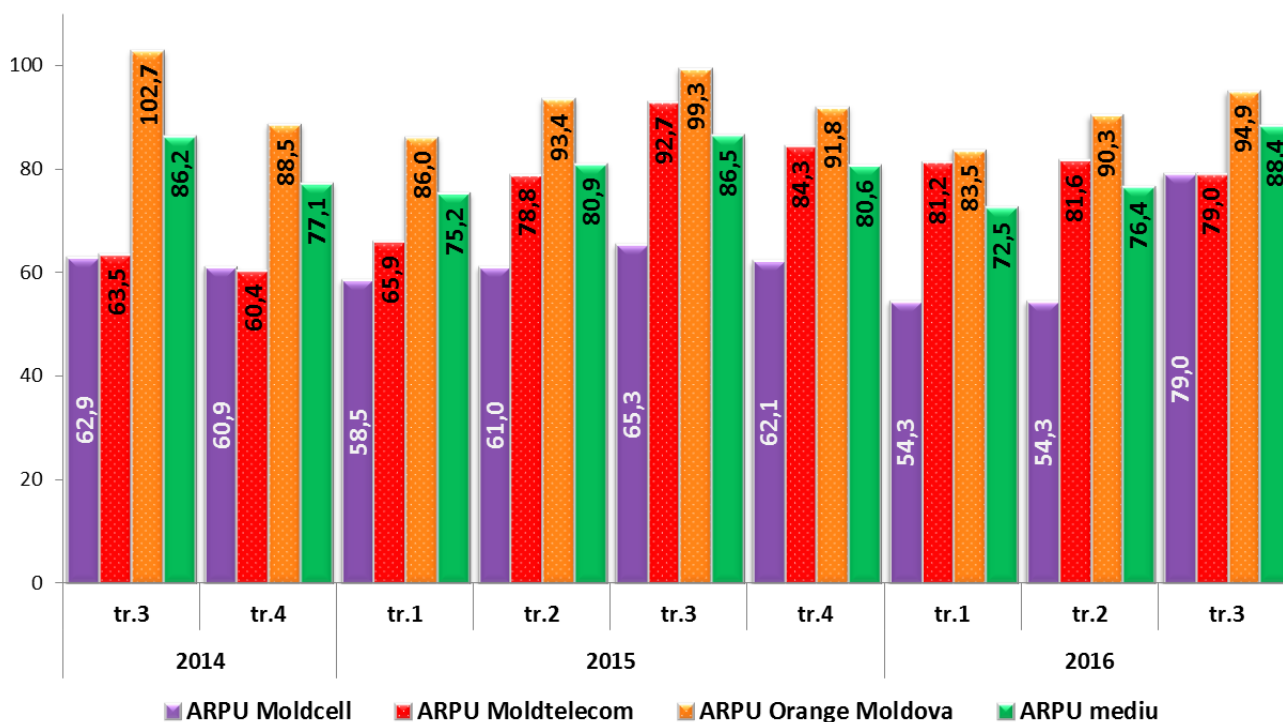

Figura 8. Evoluția venitului mediu lunar per utilizator - ARPU (lei)

2.2. Utilizatori și penetrare

În tr.3 2016 numărul utilizatorilor de telefonie mobilă a înregistrat, față de tr.4 2015, o creștere de 0,97% și a constituit circa 4 mil. 366 mii. Rata de penetrare a serviciilor respective a fost de 122,9% (Figura 9).

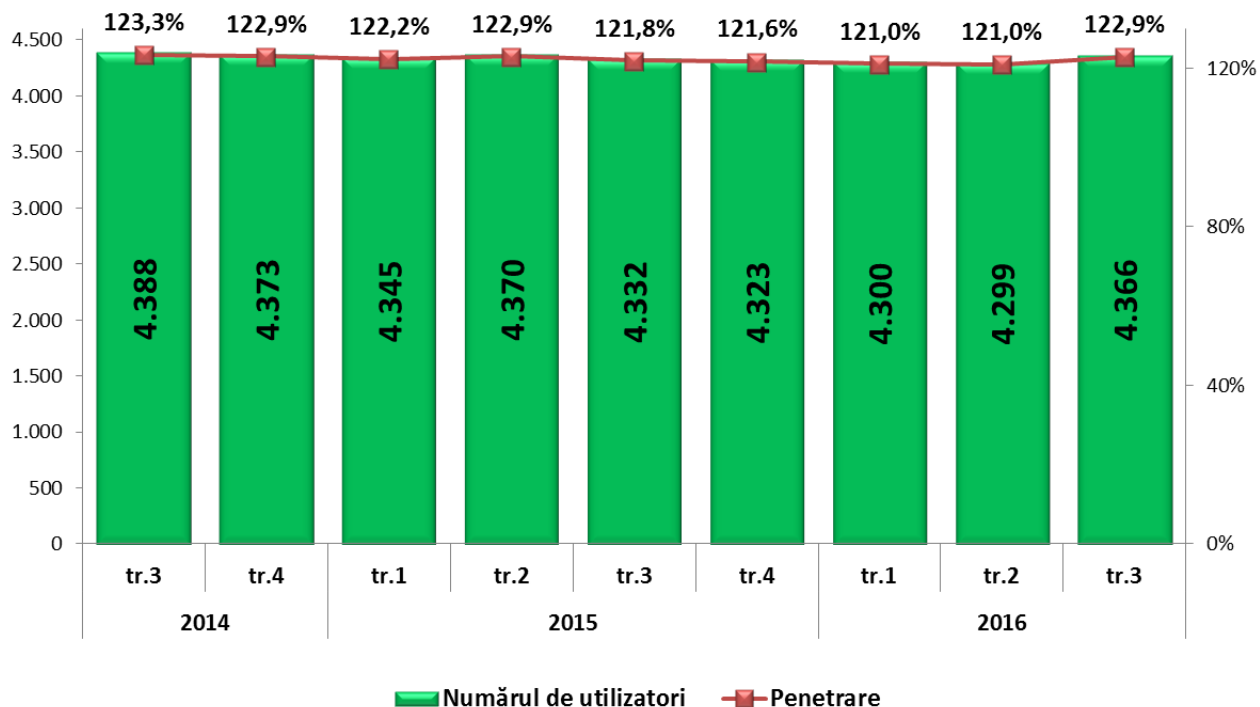

Figura 9. Numărul utilizatorilor (mii) și ratele de penetrare a serviciilor de telefonie mobilă

În perioada de raport, cea mai importantă creștere a bazei de utilizatori, în comparație cu tr.4 2015 de 22,2 mii utilizatori a fost înregistrată de S.A. "Moldtelecom". Baza de clienți a acestui furnizor a ajuns la 343,3 mii. Numărul utilizatorilor S.A. "Moldcell" a crescut cu 18,6 mii și a atins cifra de 1 mil. 511 mii, iar numărul utilizatorilor S.A. "Orange Moldova" – cu 1,2 mii și a alcătuit 2mil. 511,3 mii (Figura 10).

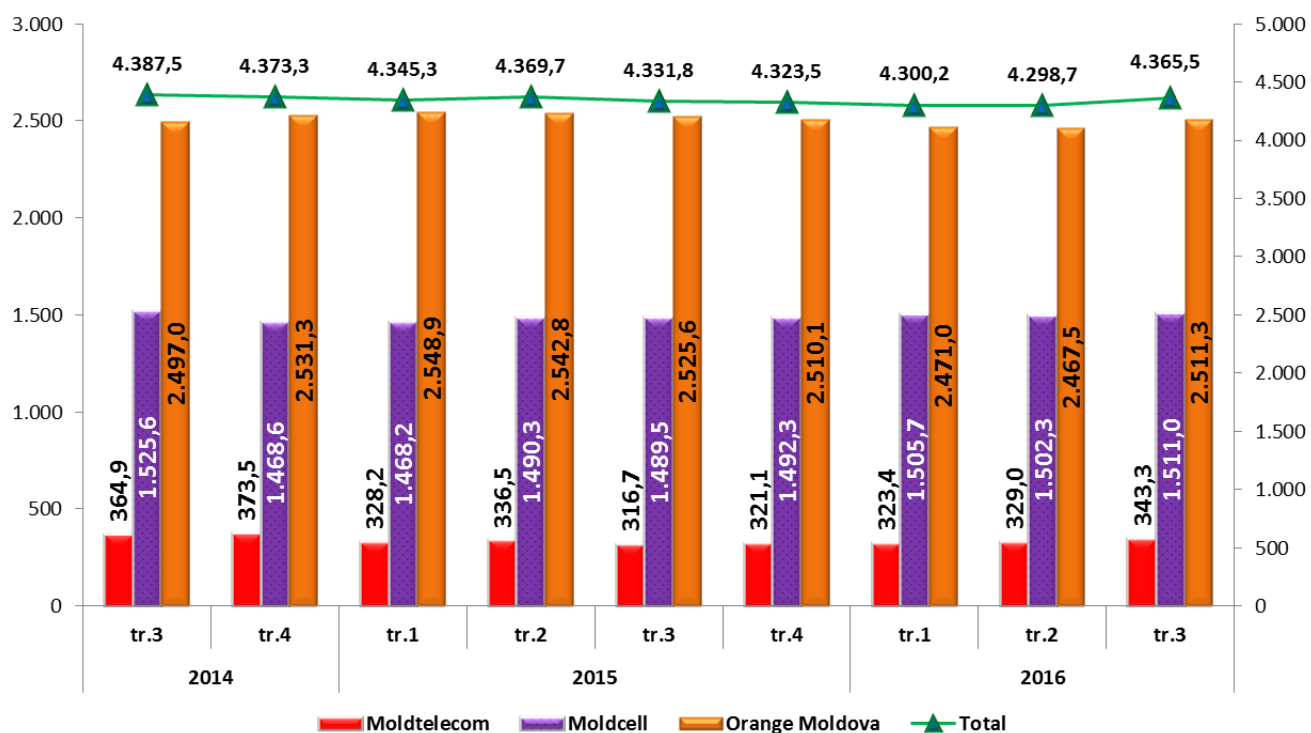

Figura 10. Evoluția numărului de utilizatori de telefonie mobilă per furnizor (mii)

Cea mai semnificativă cotă a pieței de telefonie mobilă, în funcție de numărul de utilizatori, - de 57,5% a fost deținută, ca și în perioadele precedente, de S.A. "Orange Moldova", S.A. "Moldcell" a avut o cotă de piață de 34,6%, iar S.A. "Moldtelecom" - de 7,9% (Figura 11).

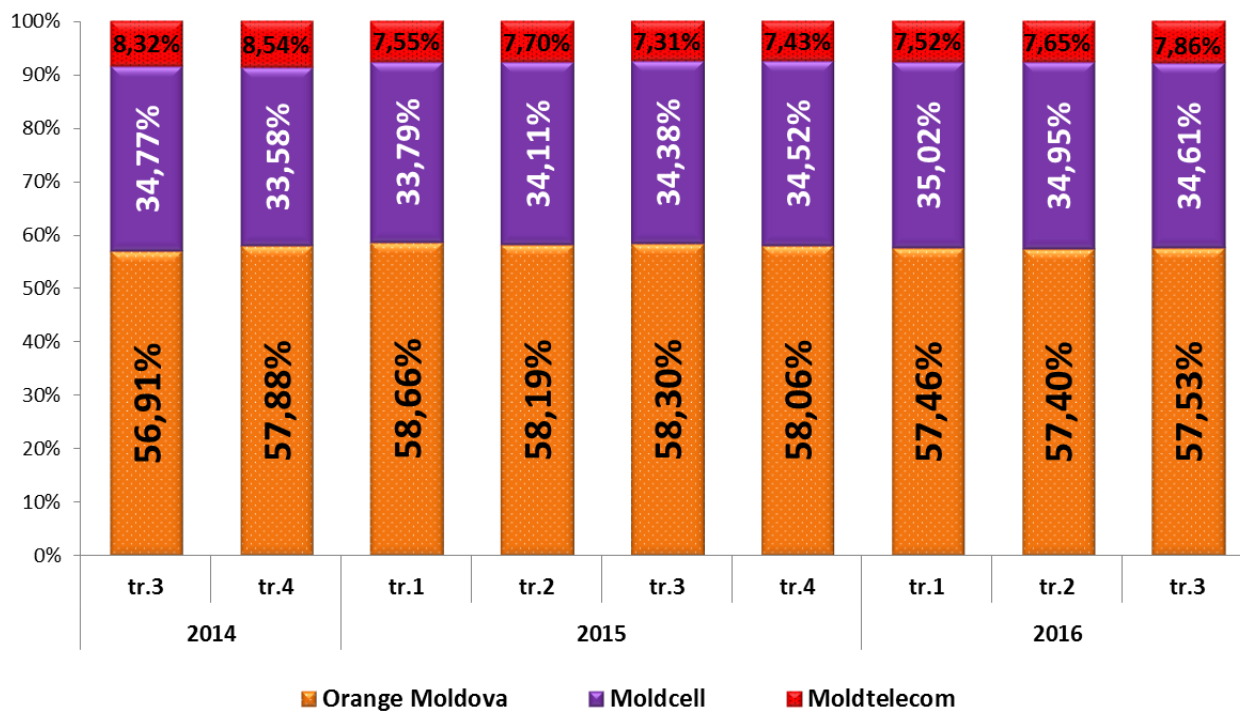

Figura 11. Structura pieței, în funcție de numărul de utilizatori

În tr.3 2016, cota utilizatorilor de telefonie mobilă cu abonamente a fost de 26,5%, iar a utilizatorilor cu cartele preplătite – de 73,5% (Figura 12).

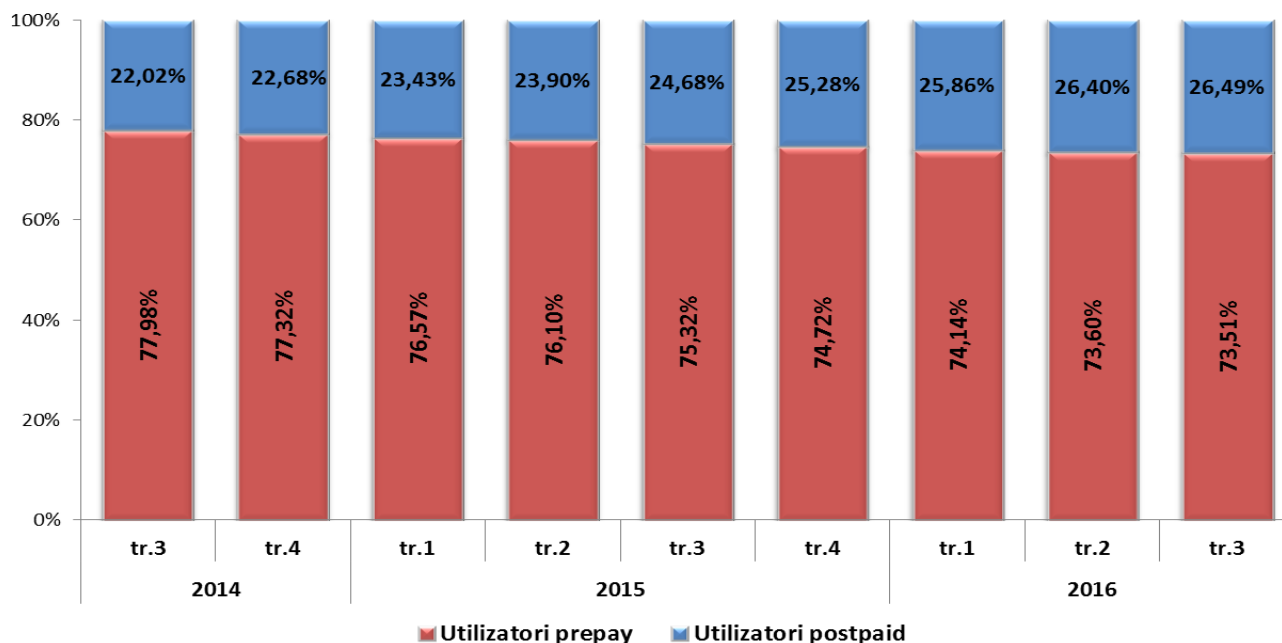

Figura 12. Structura pieței, în funcție de tipul utilizatorilor – prepay/postpaid

La finele perioadei de raport, din cei 4 mil. 365,5 mii de utilizatori ai telefoniei mobile, 86,98% au fost utilizatori activi², iar 13,02% - utilizatori pasivi (Figura 13).

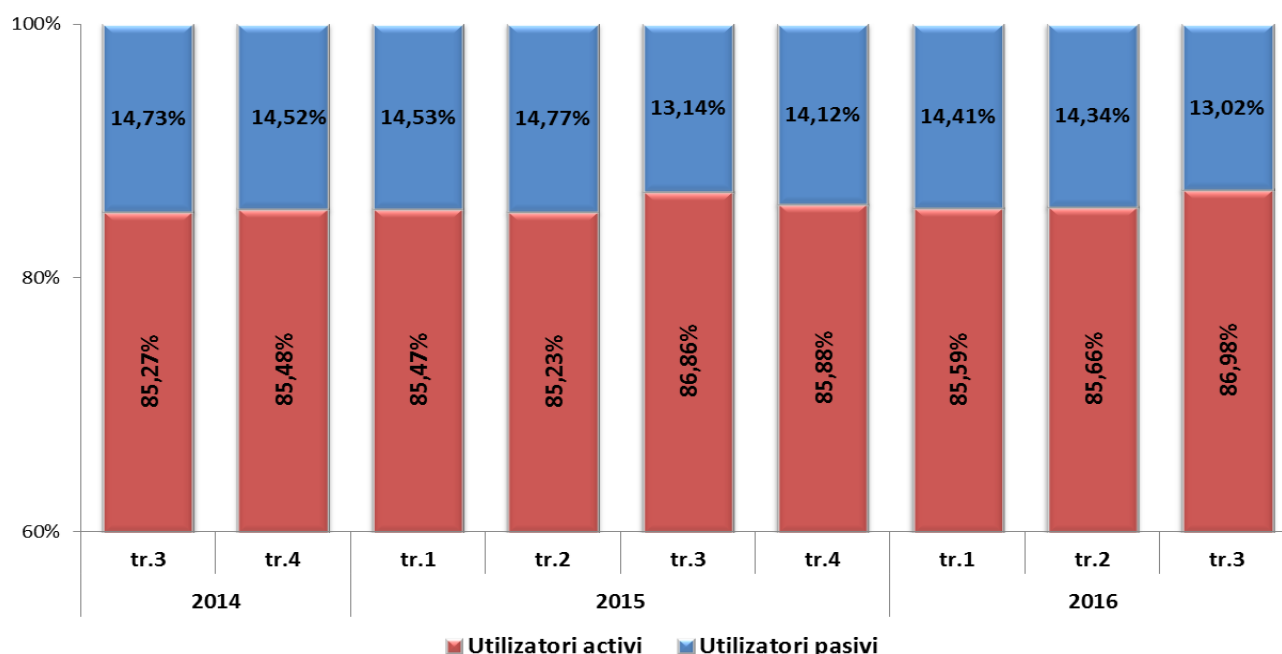

Figura 13. Structura pieței, în funcție de tipul utilizatorilor – activi/pasivi

² Conform metodologiei ANRCETI, utilizatori activi sunt considerați utilizatorii care în decursul ultimelor trei luni până la raportarea datelor au consumat cel puțin un serviciu plătit.

2.3. Evoluția traficului

În tr.3 2016, volumul total al traficului de voce în rețelele mobile a scăzut, față de tr.3 2015, cu 2,1% și a însumat 1,56 mld. minute.

În perioada de raport, indicatorul MoU (numărul mediu de minute vorbite lunar de un utilizator) a scăzut, față de tr.3 2015, cu 0,9% și a constituit 262 minute (4 ore 22 minute). Per furnizor, indicatorul MoU a scăzut la S.A. „Moldtelecom” de la 274 minute în tr.3 2015, la 248 minute în tr. 3 2016 (scădere cu 9,6%), la S.A.”Moldcell” a crescut de la 183 min. la 196 min. (creștere cu 7,12%), iar la S.A.”Orange Moldova” a scăzut de la 314 min. la 304 min. (scădere cu 3,2%) (Figura 14).

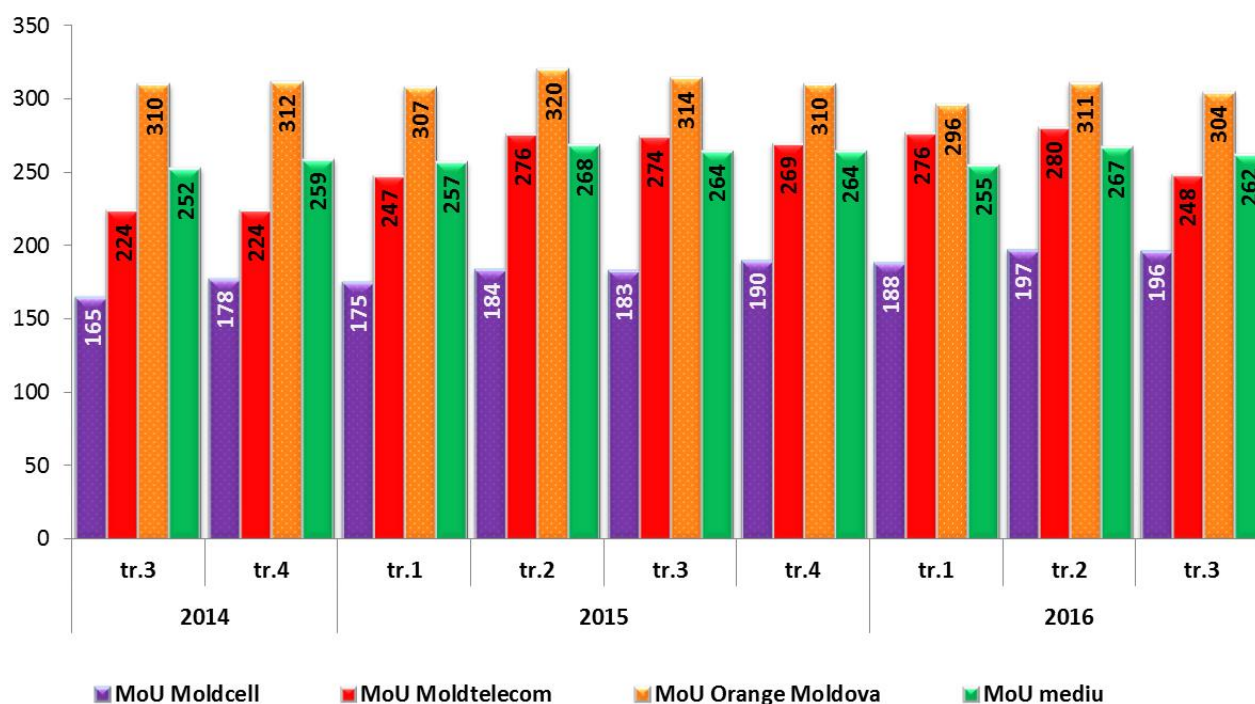

Figura 14. Evoluția indicatorului MoU (minute/lunar)

În tr.3 2016, numărul mesajelor scurte (SMS) expediate prin rețelele mobile a scăzut, față de tr.3 2015, cu 22,6% și a însumat 210,2 mil. SMS, în mediu câte 19 SMS expediate lunar de un utilizator. Numărul de mesaje multimedia (MMS) s-a micșorat cu 5,7% și a alcătuit 435 mii.

3. Telefonie fixă

3.1 Dinamica pieței

Comparativ cu tr.3 2015, volumul total al vânzărilor pe acest segment de piață a scăzut cu 20% și a alcătuit 205,7 mil. lei. Vânzările furnizorului istoric S.A. "Moldtelecom" s-au diminuat cu 17,6% și au constituit 197,6 mil. lei, iar cele ale furnizorilor alternativi s-au diminuat cu 53,3% și au constituit 8,15 mil. lei (Figura 15).

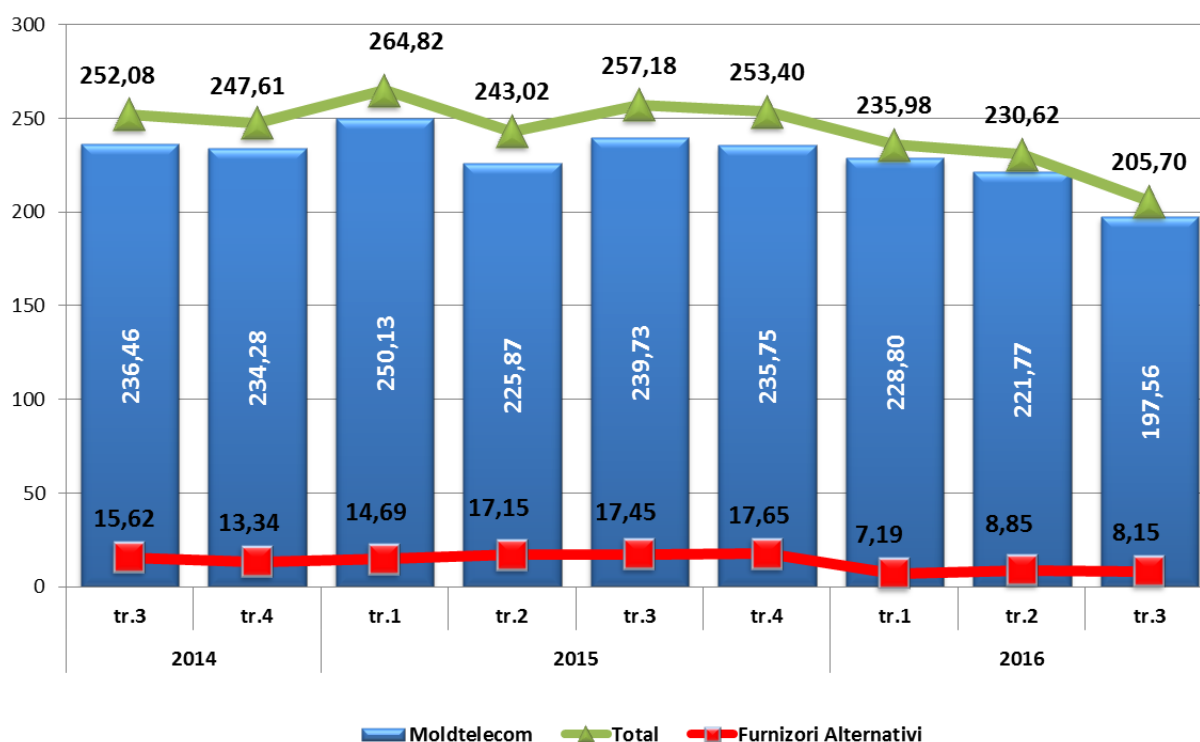

Figura 15. Evoluția pieței serviciilor de telefonie fixă, în funcție de cifra de afaceri (mii lei)

În tr.3 2016, cota de piață a S.A. "Moldtelecom" și cea a furnizorilor alternativi de telefonie fixă au constituit 96% și, respectiv, 4% (Figura 16).

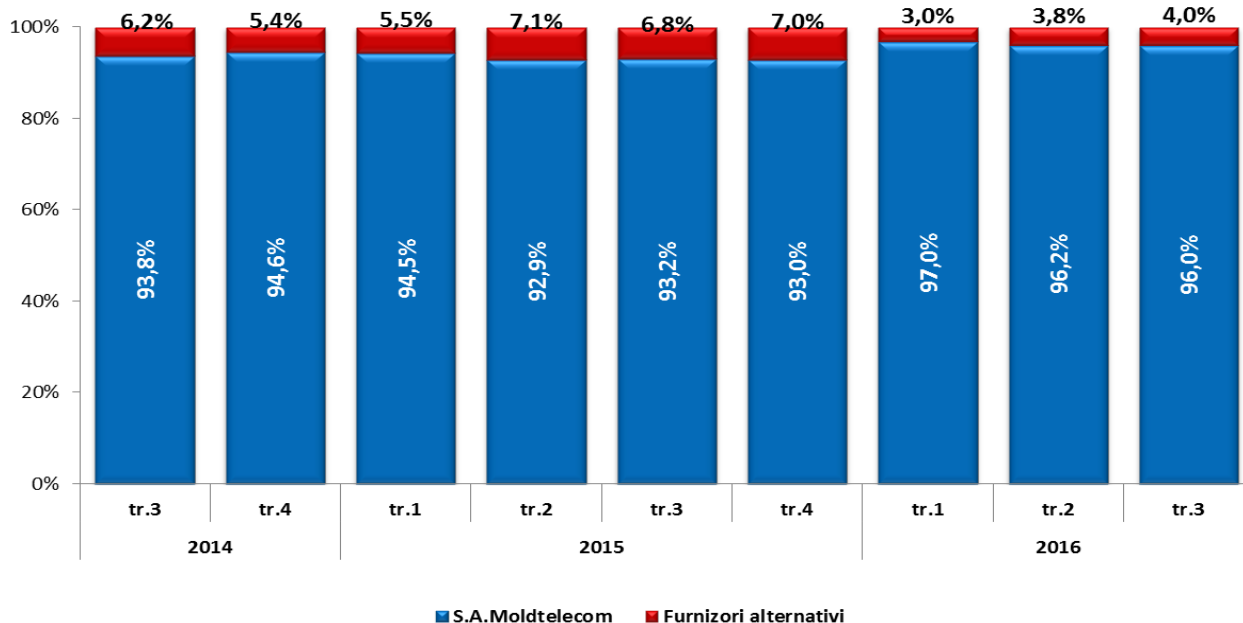

Figura 16. Cotele de piață, în funcție de cifra de afaceri

În perioada de raport, venitul mediu lunar per abonat (ARPU) al furnizorilor de telefonie fixă a scăzut, față de tr.3 2015, cu 18,7% și a însumat 57,7 lei. S.A. "Moldtelecom" a înregistrat un ARPU de 62,44 lei (în scădere cu 15,4%), iar furnizorii alternativi – de 20,29 lei (în scădere cu 56,7%) (Figura 17).

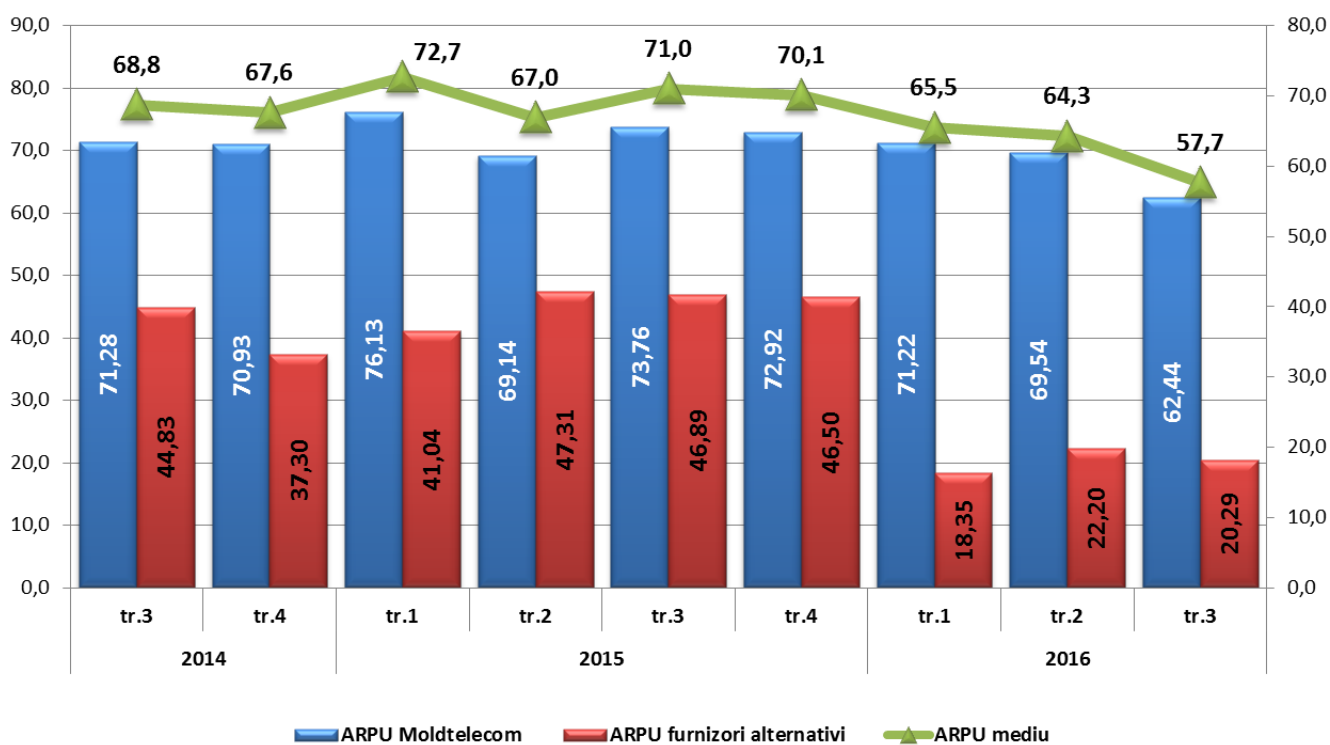

Figura 17. Evoluția venitului mediu lunar per utilizator – ARPU (lei)

3.2 Abonați și penetrare

Numărul abonaților la serviciile de telefonie fixă³ a scăzut, față de tr.4 2015, cu circa 16,7 mii de abonați sau cu 1,4% și a atins cifra de 1 mil. 185,8 mii. Baza de abonați a S.A. "Moldtelecom" s-a micșorat cu 23,8 mii abonați (-2,2%), iar baza de abonați a furnizorilor alternativi a crescut cu 7,1 mii (5,5%). La 30.09.2016, S.A. "Moldtelecom" avea 1 mil. 050,7 mii abonați, iar furnizorii alternativi – 135 mii.

În raport cu tr.4 2015, rata de penetrare a serviciilor de telefonie fixă la 100 de locuitori s-a diminuat cu 0,45 p.p. și a ajuns la valoarea de 33,4% (Figura 18).

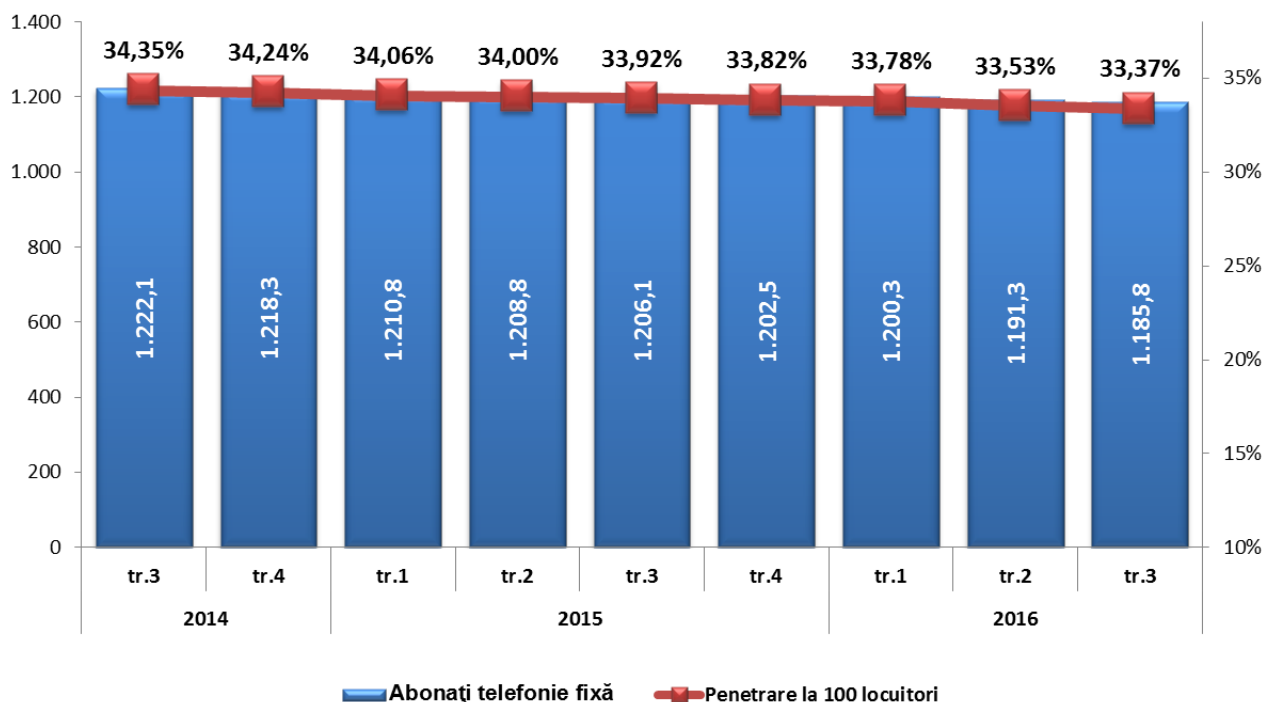

Figura 18. Numărul de abonați (mii) și ratele de penetrare a serviciilor de telefonie fixă

În tr.3 2016, cea mai mare cotă de piață, după cifra de abonați a fost deținută în continuare de S.A. "Moldtelecom" – 88,6%, în scădere cu 1,0 p.p. față de aceeași perioadă a anului precedent. Cota de piață deținută de operatorii alternativi a fost de 11,4 % (Figura 19).

³ În calcul au fost luate liniile fixe de abonat, iar în cazul serviciilor prestate în baza tehnologiei VoIP – numerele de telefon alocate utilizatorilor.

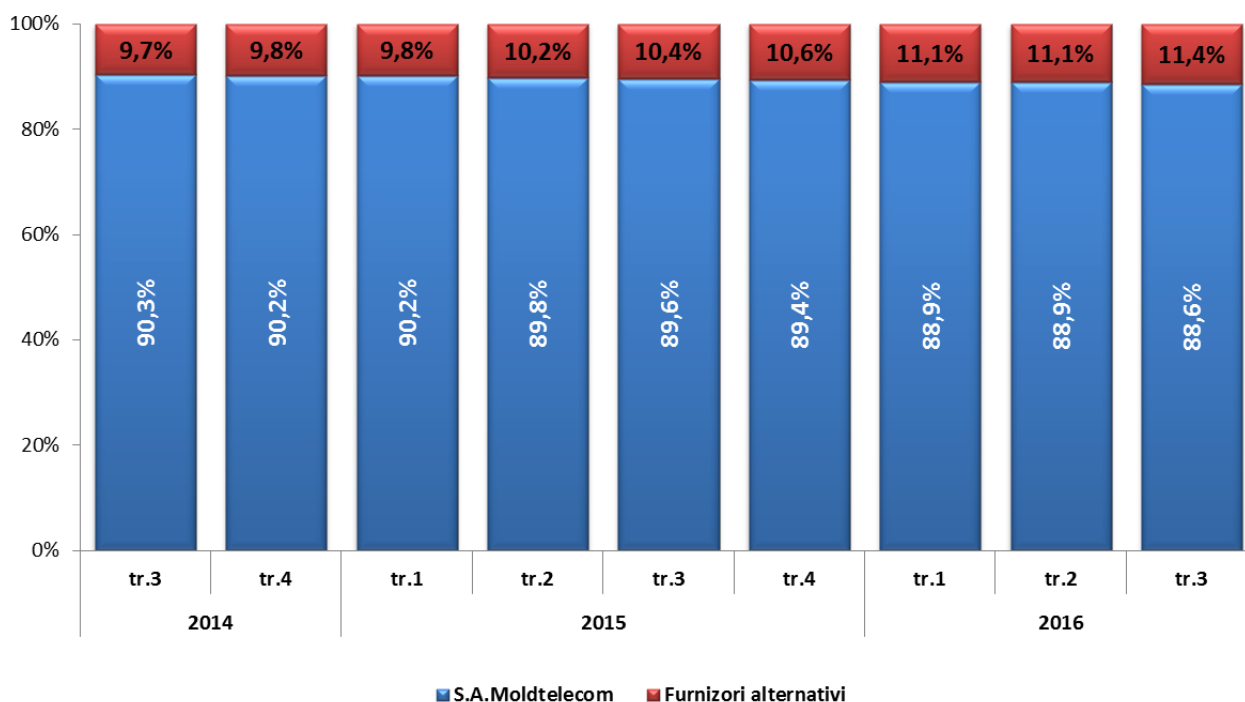

Figura 19. Structura pieței în funcție de numărul de abonați

3.3 Evoluția traficului

În perioada de referință, volumul total al traficului în rețelele de telefonie fixă s-a micșorat, față de tr.3 2015, cu 17,2%, și a constituit 418,5 mil. minute.

În tr.3 2016, indicatorul MoU (numărul mediu de minute consumate lunar de un abonat) a scăzut, față de tr.3 2015, cu 13% și a constituit 181 minute (3 ore) (Figura 20).

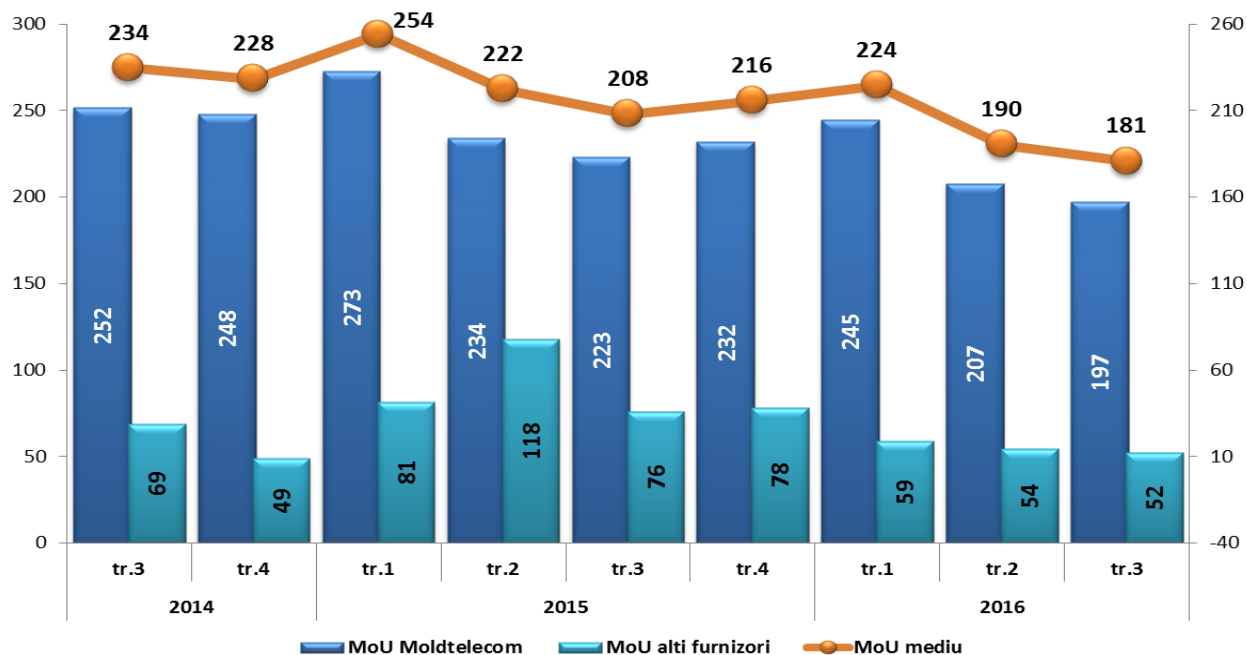

Figura 20. Evoluția indicatorului MoU (minute)

4. Acces la Internet la puncte fixe și mobile

4.1 Dinamica veniturilor

Conform datelor raportate de furnizori, volumul total al vânzărilor pe piața serviciilor de acces la Internet fix și mobil a crescut, față de tr.3 2015, cu 13,48%, și a totalizat 471,4 mil. lei. Cea mai mare creștere a veniturilor - de 35,1 % - a fost înregistrată pe piața serviciilor de acces la Internet mobil prin intermediul telefonului mobil (*venituri din acces Internet utilizatori voce*).

Tabel nr. 1 Veniturile din serviciile de acces la Internet la puncte fixe și mobile

	tr.3 2015	tr.4 2015	tr.1 2016	tr.2 2016	tr.3 2016
Acces la Internet la puncte fixe	262.278.617	271.155.555	268.546.192	272.747.443	282.375.096
Acces la Internet la puncte mobile:	153.126.407	149.593.597	158.087.507	169.028.127	189.007.087
<i>Inclusiv venituri din acces Internet utilizatori voce⁴</i>	82.829.434	79.469.192	84.724.627	94.810.390	111.920.236
<i>Inclusiv venituri din acces dedicat la Internet mobil</i>	64.864.930	66.366.555	69.511.720	69.420.899	69.504.753
Total venituri din acces la Internet fix și mobil	415.405.023	420.749.152	426.633.699	441.775.570	471.382.183
Pondere veniturilor din acces la Internet la puncte fixe (%)	63,14%	64,45%	62,95%	61,74%	59,90%
Pondere veniturilor din acces la Internet la puncte mobile (%)	36,86%	35,55%	37,05%	38,26%	40,10%

4.1.1 Dinamica veniturilor din serviciile de acces la Internet la puncte fixe

Conform datelor raportate de furnizorii serviciilor de acces la Internet la puncte fixe, volumul total al vânzărilor pe această piață a sporit, față de tr.3 2015, cu 7,7% și a însumat 282,38 mil.lei. Cifra de afaceri a S.R.L. "Sun Communications" a sporit cu 19,3% și a alcătuit 14,8 mil. lei, a S.A. "Moldtelecom" – cu 7,9% și a însumat 182,4 mil. lei, iar a S.R.L. „Starnet Soluții” a crescut cu 3,2% și a constituit 59,02 mil. lei. (Figura 21).

⁴ Veniturile din serviciile de acces la Internet prin intermediul telefonului mobil sunt prezentate cu titlu informativ pentru a arăta care sunt veniturile totale pe piața accesului la Internet. Adicional, aceste venituri se regăsesc ca parte componentă a volumului total de venituri înregistrate pe piața de telefonie mobilă, dat fiind că sunt venituri din servicii adiționale a serviciului de bază – telefonie mobilă.

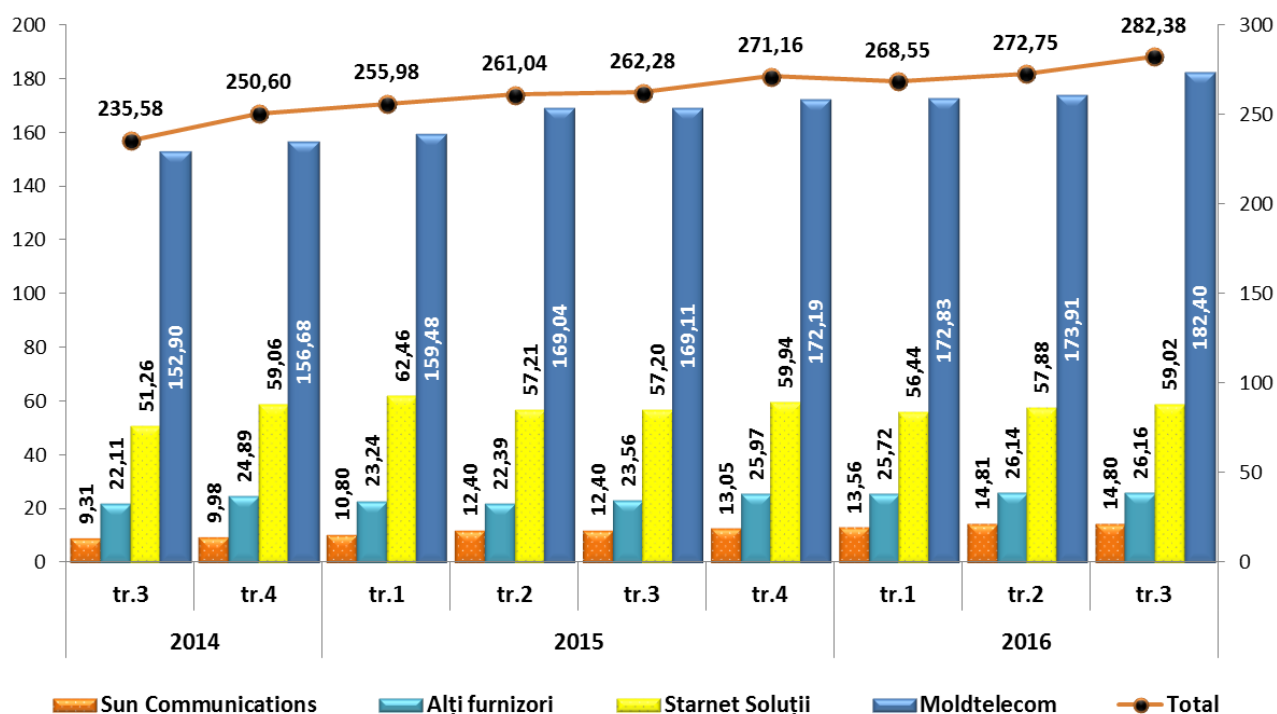

Figura 21. Structura pieței serviciilor de acces la Internet la puncte fixe , în funcție de veniturile obținute (mii lei)

În urma acestei evoluții, operatorii de Internet în bandă largă la puncte fixe dețineau, în funcție de veniturile obținute, următoarele cote de piață: S.A. "Moldtelecom" - 64,1%, S.R.L. "Starnet Soluții" - 19,8%, iar S.R.L. "Sun Communications" - 5%. Cota cumulativă a celorlalți furnizori ai serviciilor de acces la Internet fix a constituit 11,2% (Figura 22).

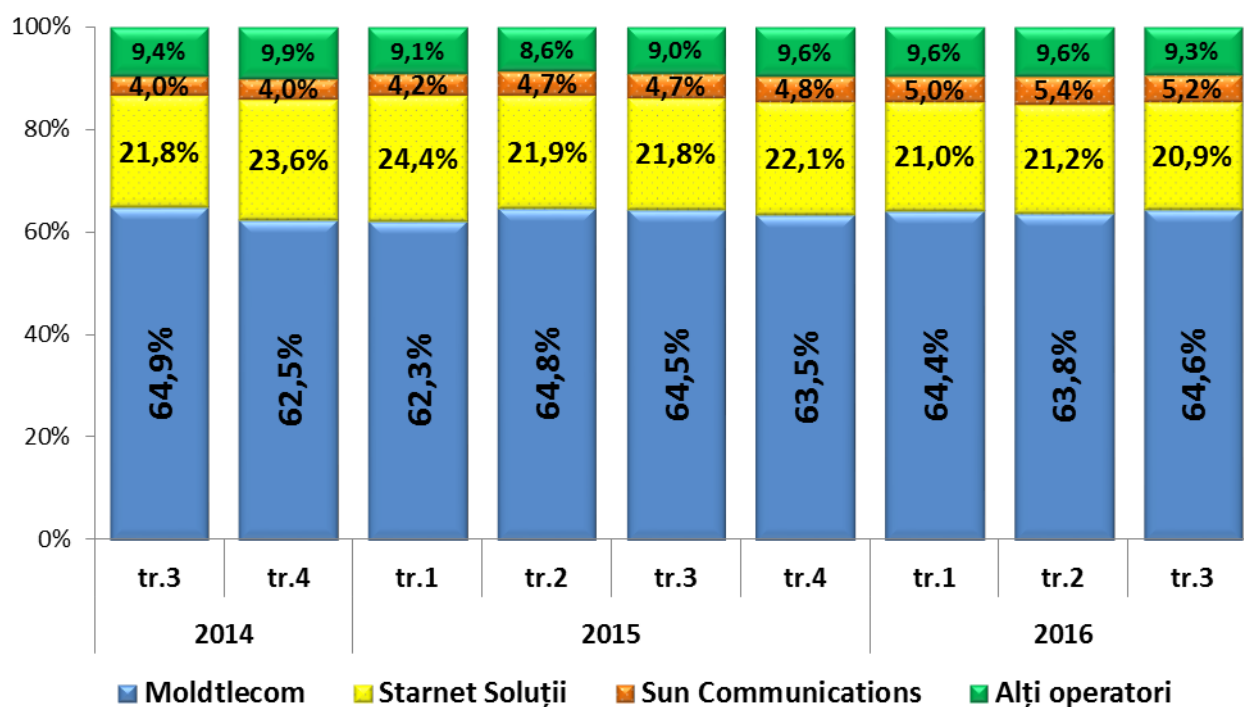

Figura 22. Cotele de piață ale furnizorilor, în funcție de cifra de afaceri

Din totalul veniturilor de 298 mil. lei, obținute din furnizarea serviciilor de acces la Internet și transmisiuni date, 282,4 mil. lei constituie vânzările serviciilor în bandă largă la puncte fixe, iar diferența valorilor dintre cele 2 curbe constituie veniturile transport date (linii închiriate, Internet tranzit, IP peering și IP tranzit, ș.a.) (Figura 23).

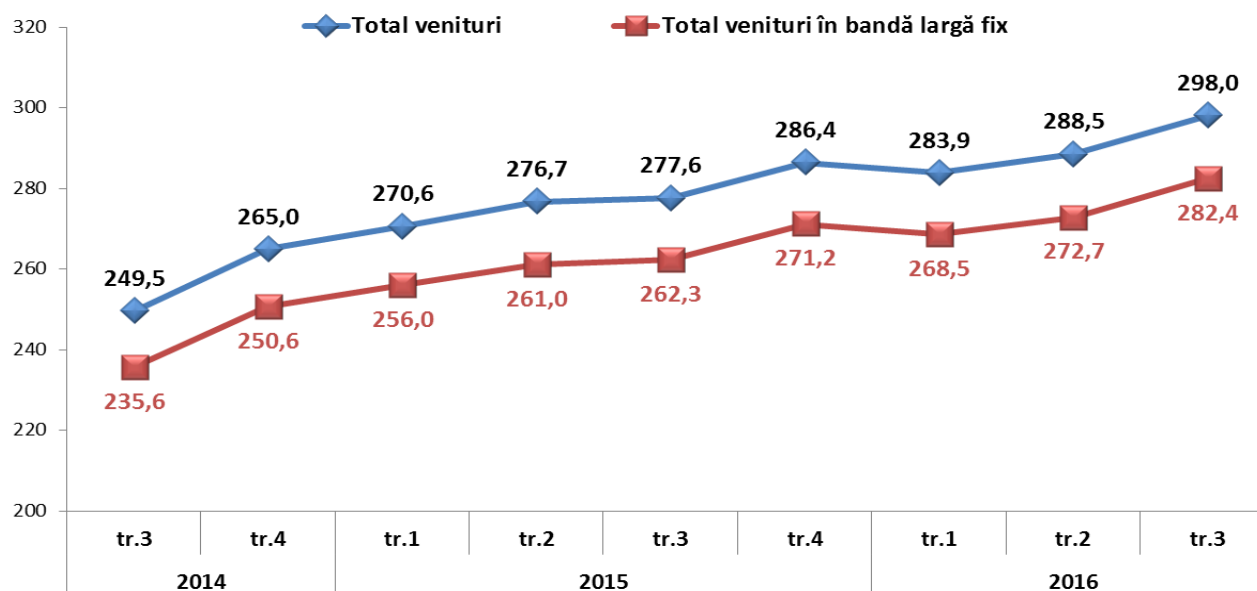

Figura 23. Evoluția veniturilor provenite din serviciile de acces la Internet și transmisiuni date (mil. lei)

Venitul mediu lunar per abonat (ARPU) al furnizorilor de acces la Internet s-a majorat față de tr.3 2015, cu 2,9% și a alcătuit 172,59 lei (Figura 24).

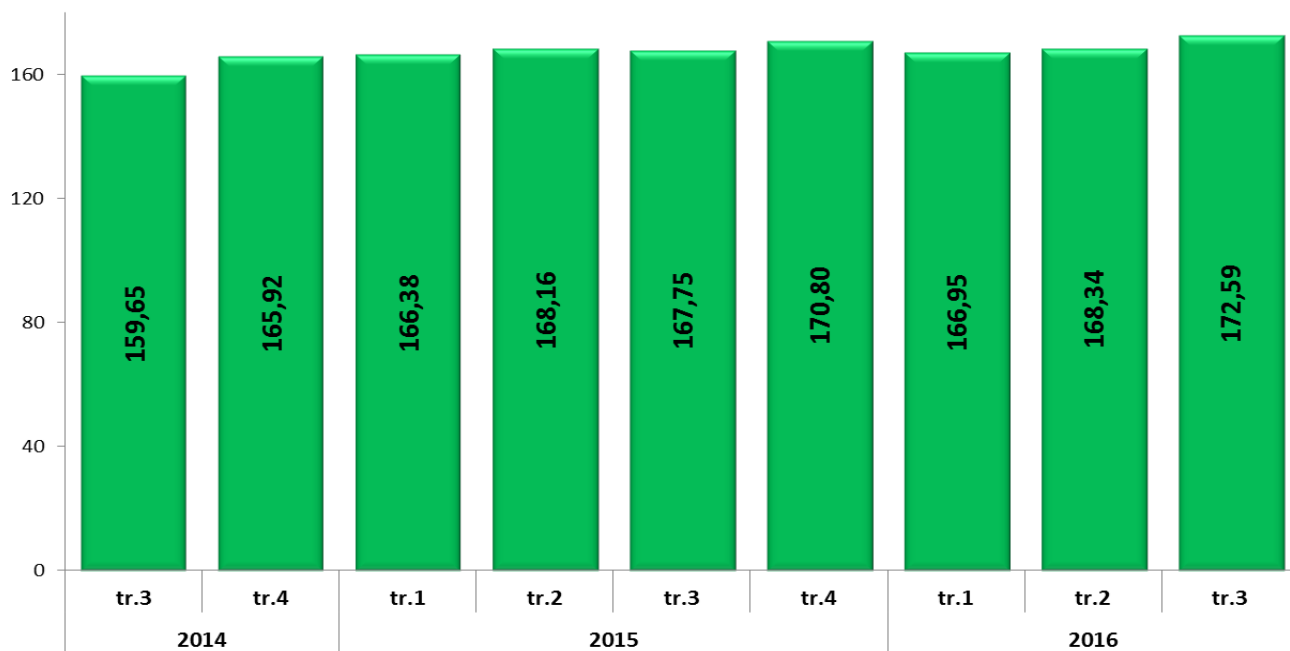

Figura 24. Evoluția venitului mediu lunar per utilizator - ARPU(lei)

4.1.2 Dinamica veniturilor din serviciile de acces la Internet la puncte mobile

În tr.3 2016, volumul total al veniturilor obținute de cei trei furnizori de comunicații mobile din vânzarea serviciilor de acces la Internet la puncte mobile (acces dedicat la Internet și acces la Internet prin intermediul telefonului mobil) a crescut, față de tr.3 2015, cu 23,4% și a însumat 189,01mil. lei. S.A. „Orange Moldova” a obținut venituri în valoare de 112 mil. lei, S.A. „Moldcell” – de 52,9 mil. lei și S.A. „Moldtelecom” – de 24,1 mil. lei (Figura 25).

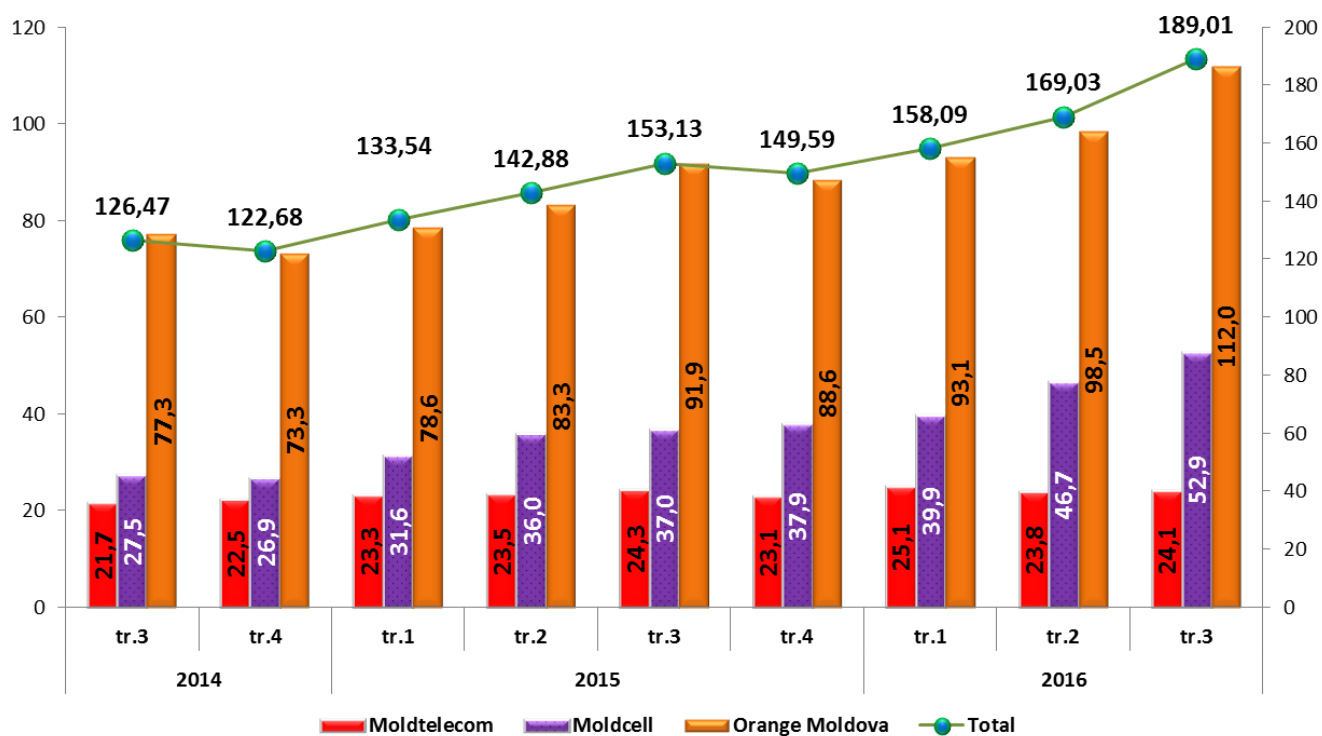

Figura 25 . Veniturile furnizorilor serviciilor de acces la Internet la puncte mobile (mil. lei)

Cea mai mare cotă pe piața serviciilor de acces la Internet la puncte mobile, în funcție de cifra de afaceri, – de 59,27% - a deținut-o S.A. „Orange Moldova”. S.A. „Moldcell” a avut o cotă de piață de 27,97%, iar S.A. „Moldtelecom” – de 12,77 % (Figura 26).

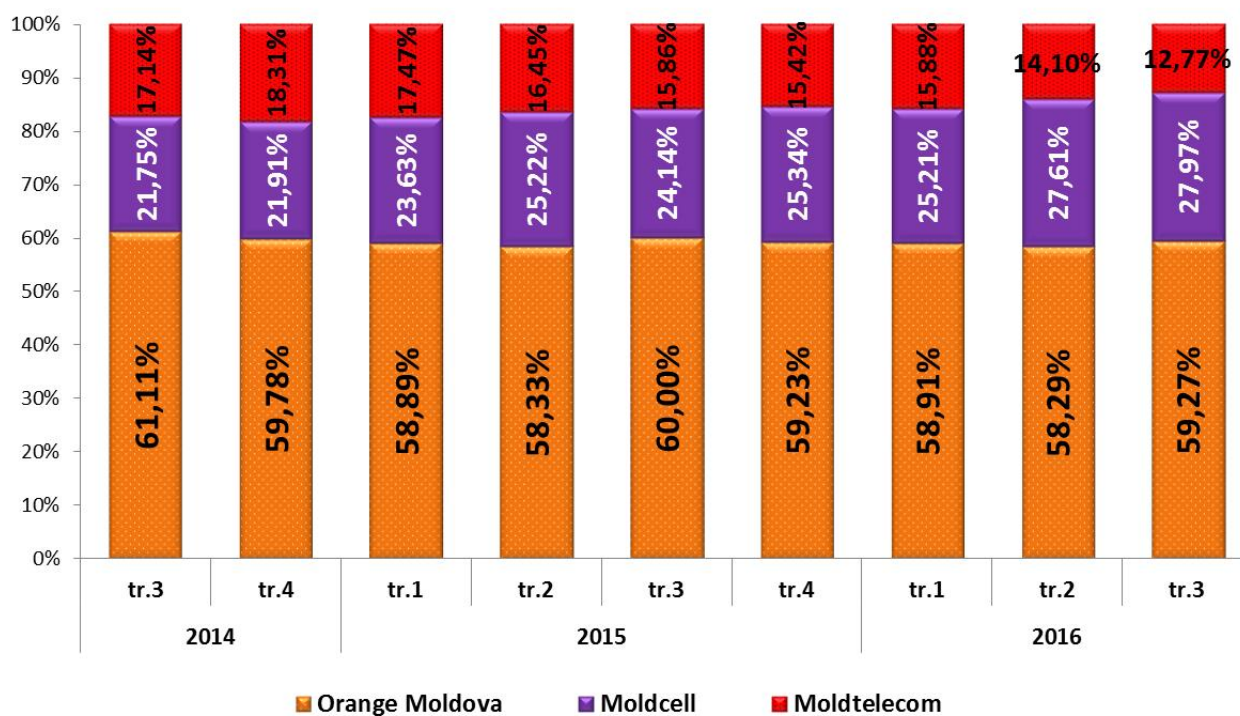

Figura 26. Cotele de piață ale furnizorilor serviciilor de acces la Internet la puncte mobile, în funcție de cifra de afaceri

În tr.3 2016, veniturile furnizorilor provenite din prestarea serviciilor de acces la Internet mobil dedicat⁵ au constituit 69,5 mil. lei. S.A. "Orange Moldova" a obținut venituri în valoare de 31,2 mil. lei, S.A. "Moldtelecom" – de 21,9 mil. lei, iar S.A. "Moldcell" – de 16,5 mil. lei. (Figura 27).

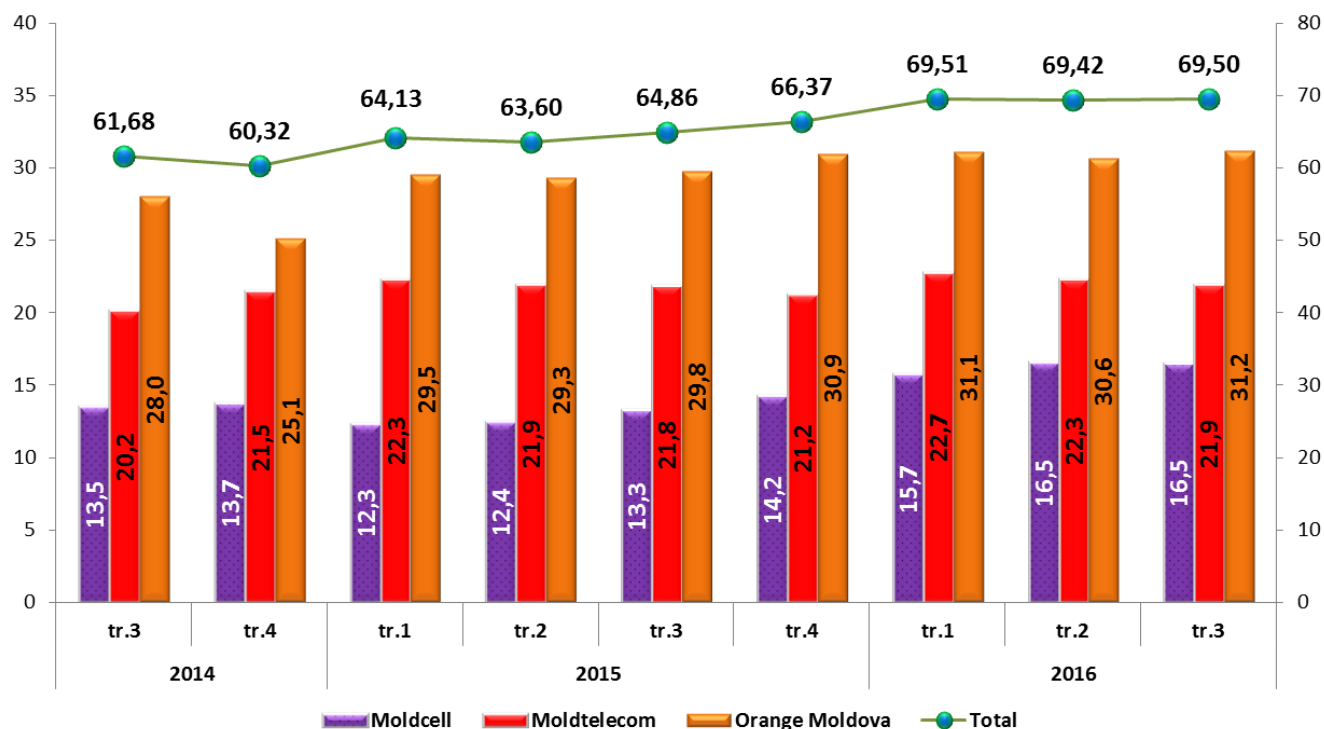

Figura 27. Venituri din serviciile de acces la Internet mobil dedicat per furnizor (mil. lei)

Cea mai mare cotă pe piața serviciilor de acces mobil la Internet în bandă largă, în funcție de cifra de afaceri, – de 44,83% - a deținut-o S.A. "Orange Moldova". S.A. "Moldtelecom" a avut o cotă de piață de 31,47%, iar S.A. "Moldcell" - de 23,71%. (Figura 28).

⁵ Venituri provenite din serviciile calificate de furnizori drept acces mobil în bandă largă, chiar dacă accesul efectiv poate fi efectuat și prin intermediul rețelilor 2G.

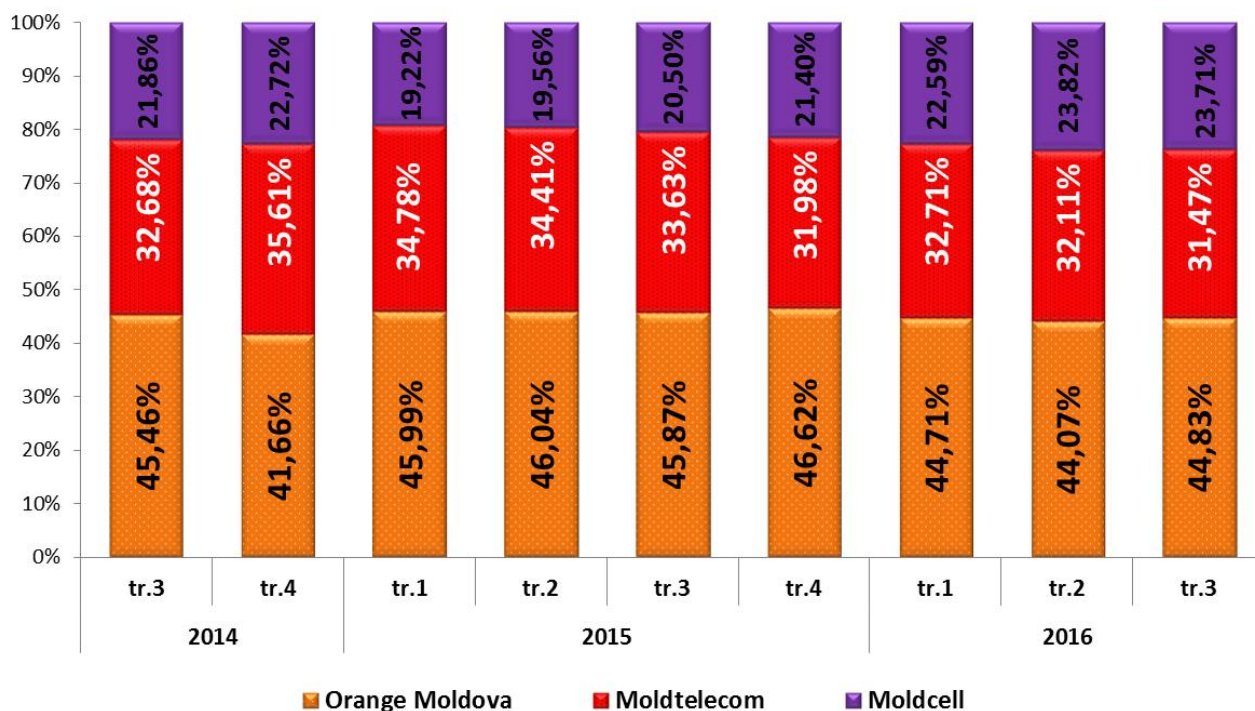

Figura 28. Cotele de piață ale furnizorilor de servicii de acces mobil în bandă largă, în funcție de venituri.

Venitul mediu lunar per abonat (ARPU) al furnizorilor de acces mobil în bandă largă a constituit în mediu 76,9 lei. Cel mai mare ARPU - de 93,8 lei a fost înregistrat de către S.A. "Orange Moldova", S.A. "Moldtelecom" a avut un ARPU în valoare de 84,1 lei, iar S.A. "Moldcell" - de 52,9 lei (Figura 29).

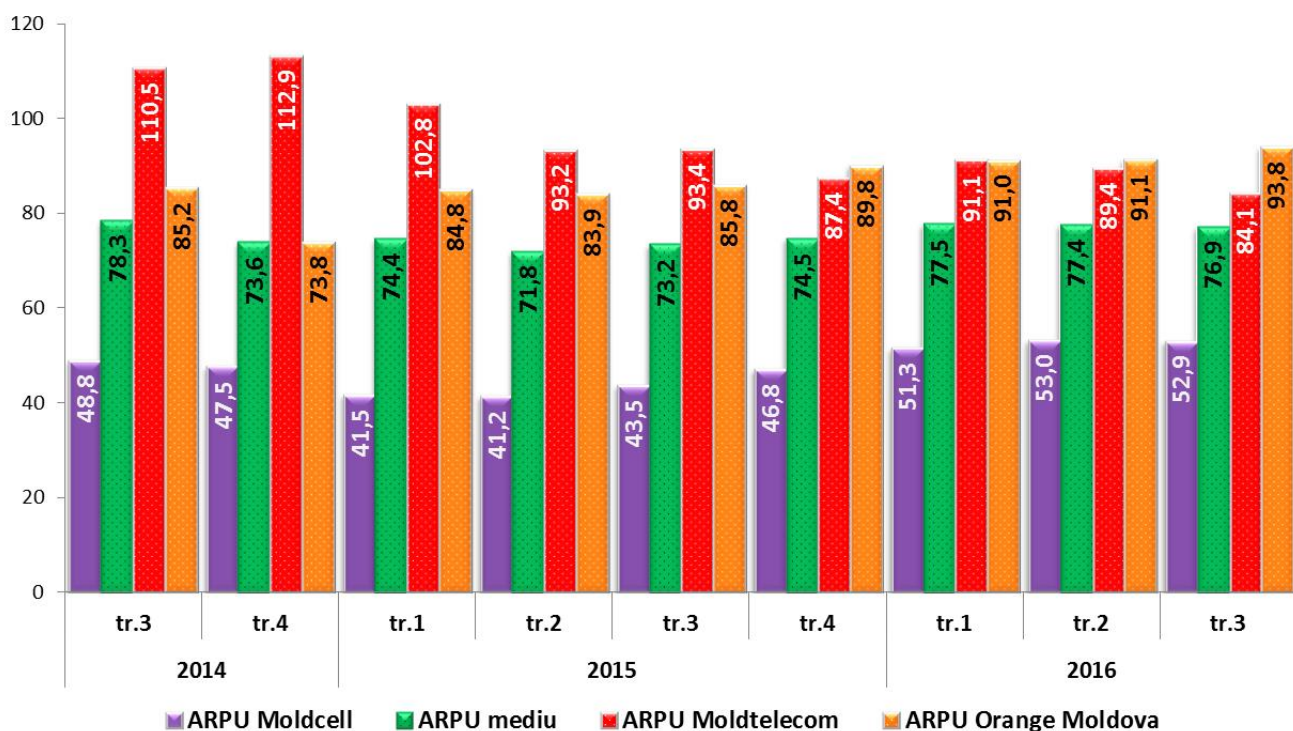

Figura 29. Venitul mediu lunar per abonat ARPU (lei/lunar)

4.2 Abonați și rate de penetrare a serviciilor de acces la Internet

În tr.3 2016, numărul abonaților la serviciile de acces la Internet la puncte mobile a crescut, față de tr.4 2015, cu 6,03% și a constituit 1 mil. 867,3 mii, iar numărul utilizatorilor serviciului de acces la Internet fix a sporit cu 2,65% și a însumat 548,6 mii. Analiza creșterii numărului de conexiuni mobile și fixe în valori absolute arată că timp de 9 luni numărul utilizatorilor serviciului de acces la Internet la puncte mobile a crescut cu 106,1 mii, iar numărul abonaților la serviciul de acces la Internet fix a crescut cu 14,2 mii.

Tabel nr. 2 Abonații la serviciile de acces la Internet la puncte fixe și mobile

	tr.3 2015	tr.4 2015	tr.1 2016	tr.2 2016	tr.3 2016
1. Acces la Internet în bandă largă la puncte fixe	523.953	534.393	537.946	542.178	548.572
2. Acces la Internet la puncte mobile:	1.750.721	1.761.122	1.762.321	1.755.601	1.867.266
<i>2.1 inclusiv utilizatori de acces la Internet în bandă largă la puncte mobile</i>	1.403.689	1.455.975	1.509.900	1.580.729	1.777.838
<i>2.1.1 inclusiv abonați la serviciile de acces dedicat la Internet mobil</i>	295.374	298.429	299.739	298.255	304.450
<i>2.1.2. inclusiv utilizatori de acces la Internet în bandă largă, utilizatori voce</i>	1.108.315	1.157.546	1.210.161	1.282.474	1.473.388
Utilizatori de acces la Internet prin intermediul telefonului mobil (2G, 3G, 4G)	1.455.347	1.462.693	1.462.582	1.457.346	1.562.816
1. Penetrare acces Internet la puncte fixe	14,74%	15,03%	15,14%	15,26%	15,44%
2. Penetrare acces Internet la puncte mobile	49,24%	49,54%	49,60%	49,41%	52,55%
2.1 inclusiv penetrare acces Internet în bandă largă la puncte mobile	39,48%	40,95%	42,50%	44,49%	50,04%
2.1.1 inclusiv penetrare acces dedicat la Internet mobil	8,31%	8,39%	8,44%	8,39%	8,57%

Datele din diagrama de mai jos arată că timp de 9 luni numărul utilizatorilor care au accesat Internetul mobil în bandă largă (3G, 4G) a crescut cu 22,11%, sau cu 321,9 mii de persoane, ceea ce denotă faptul că moldovenii preferă să acceseze Internetul prin intermediul telefonului mobil (odată cu procurarea telefoanelor noi, majoritatea fiind smartphone) sau a tabletelor (Figura 30).

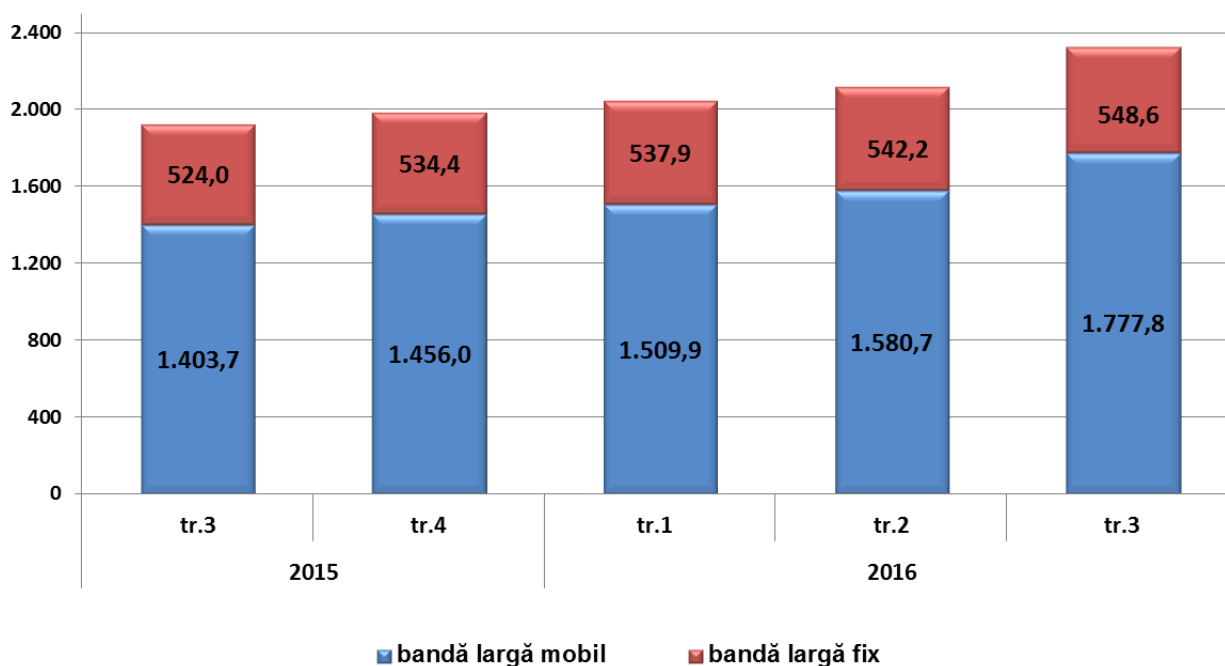

Figura 30. Structura utilizatorilor serviciilor de acces la Internet fix și mobil în bandă largă

În perioada de referință, în raport cu tr. 4 2015, rata de penetrare a serviciilor de acces la Internet la puncte mobile a fost de 52,55% (în creștere cu 3,01 p.p.), rata de penetrare a serviciilor de acces la Internet la puncte mobile în bandă largă de 50,04% (în creștere cu 9,09 p.p.), iar a serviciilor de acces la Internet la puncte fixe a alcătuit 15,4% (în creștere cu 0,41 p.p.). (Figura 31). În același timp, rata de penetrare a serviciilor de acces dedicat la Internet mobil a fost de 8,57%.

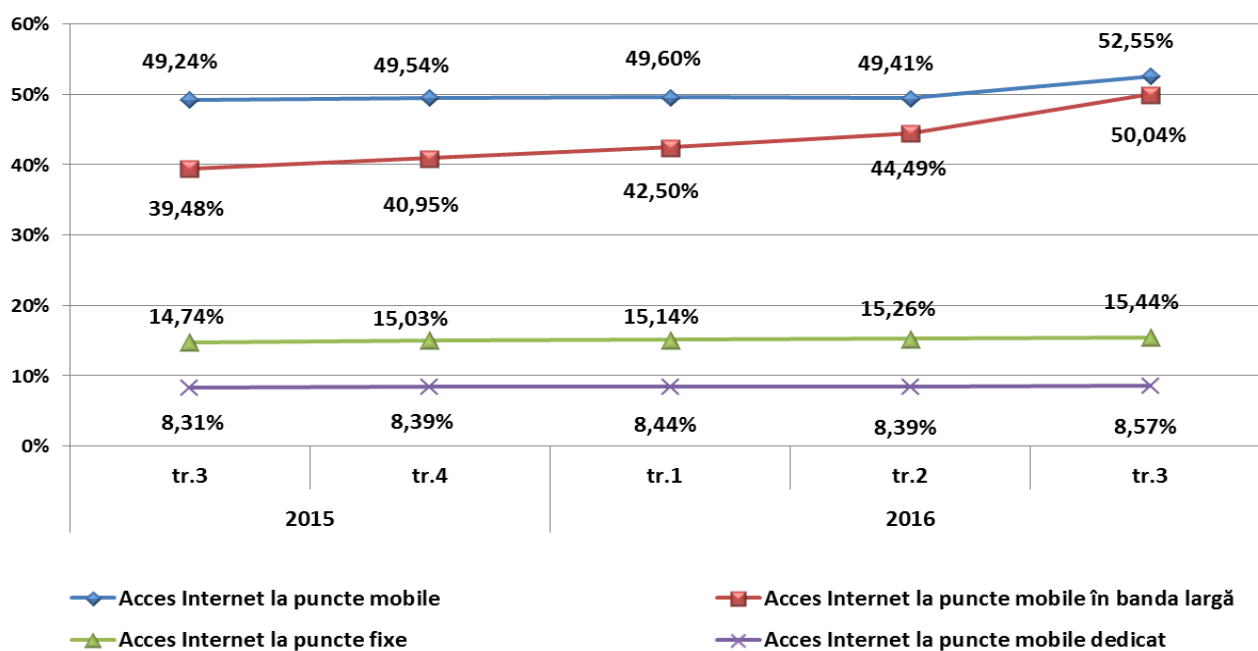

Figura 31. Evoluția ratelor de penetrare a serviciilor de acces la Internet la 100 locuitori

4.2.1 Abonați, rate de penetrare și tehnologii de acces la Internet la puncte fixe

În perioada de raport, numărul total al abonaților la serviciile de acces în bandă largă la puncte fixe a crescut, față de tr.4 2015, cu 2,7% și a ajuns la 548,6 mii (Figura 32).

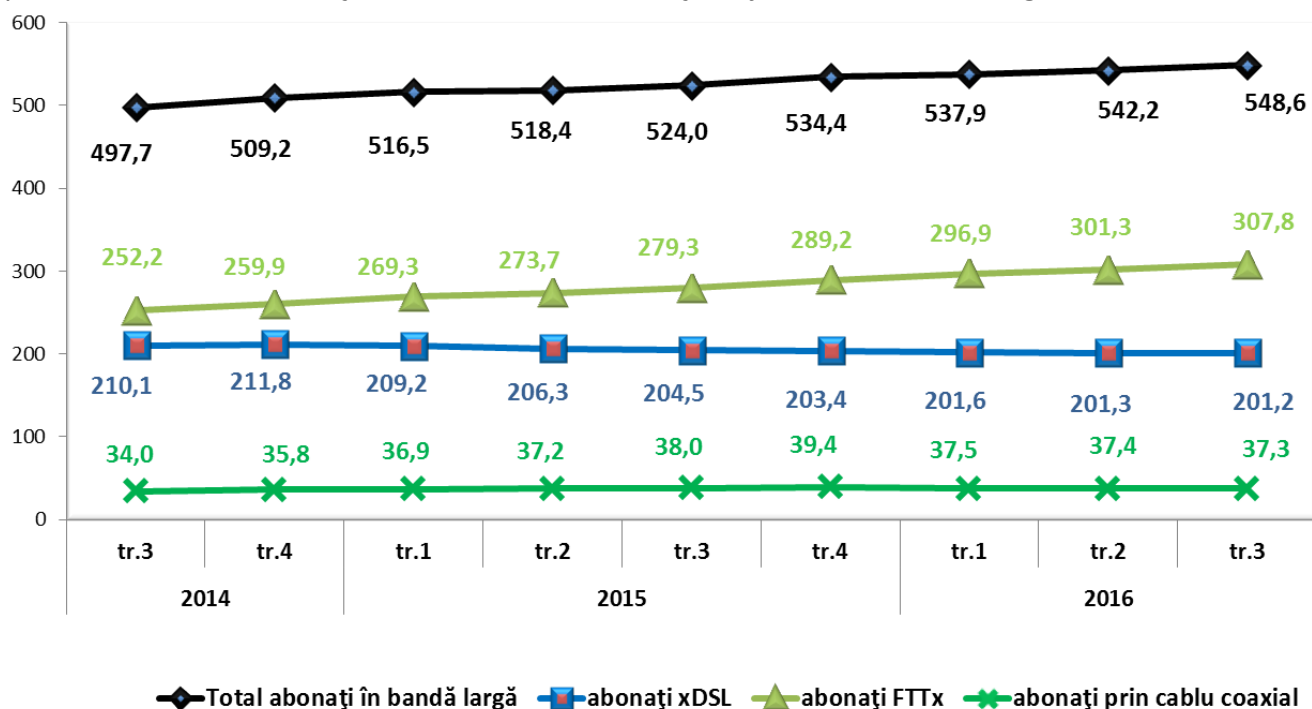

Figura 32. Evoluția nr. de abonați în bandă largă în funcție de tehnologia de acces (mii)

În funcție de tehnologia de acces, 56,1% din numărul abonaților la serviciile de acces în bandă largă la puncte fixe sunt conectați la rețea prin FTTx, 36,7% - prin xDSL, 6,8% - prin cablu coaxial (DOCSIS) și 0,4% - prin alte tehnologii (Figura 33).

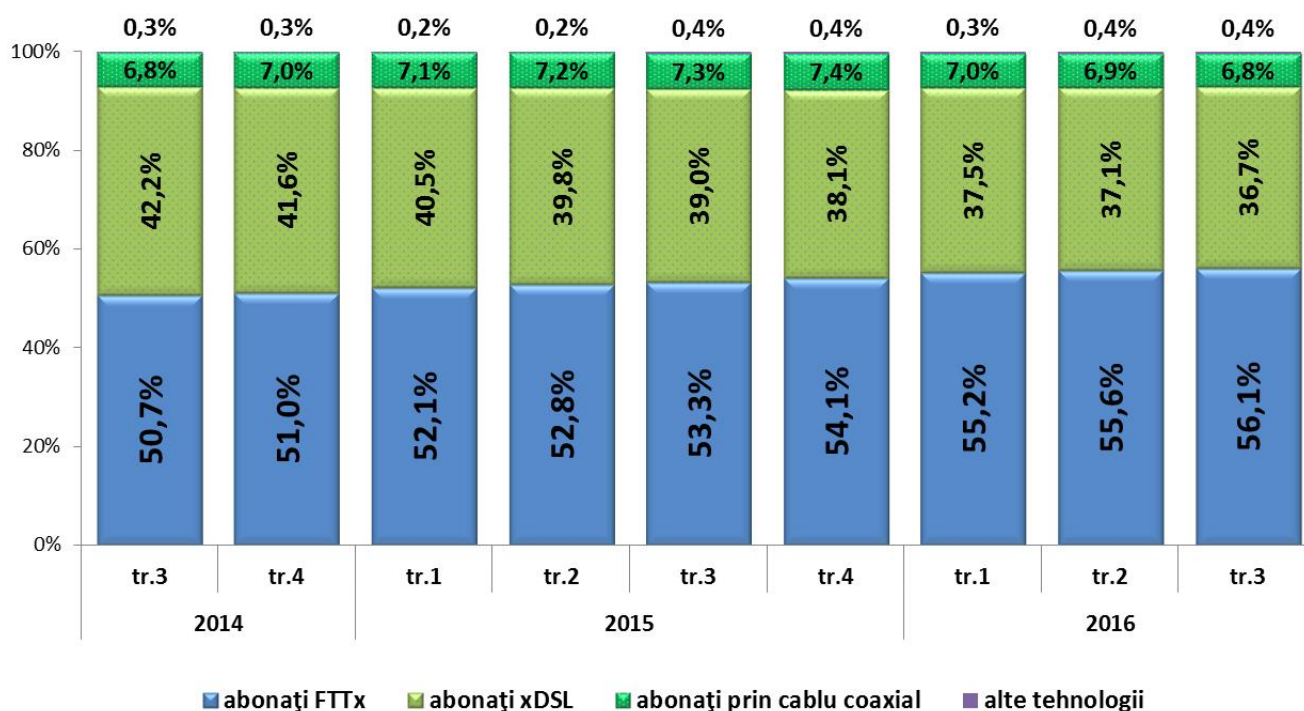

Figura 33. Structura pieței serviciilor de Internet fix în bandă largă în funcție de tehnologia de acces

În tr.3 2016, rata de penetrare a serviciilor de acces la Internet în bandă largă la puncte fixe, raportată la 100 de locuitori, s-a majorat, față de tr.4 2015, cu 0,4 p.p. și a constituit 15,4% (Figura 34).

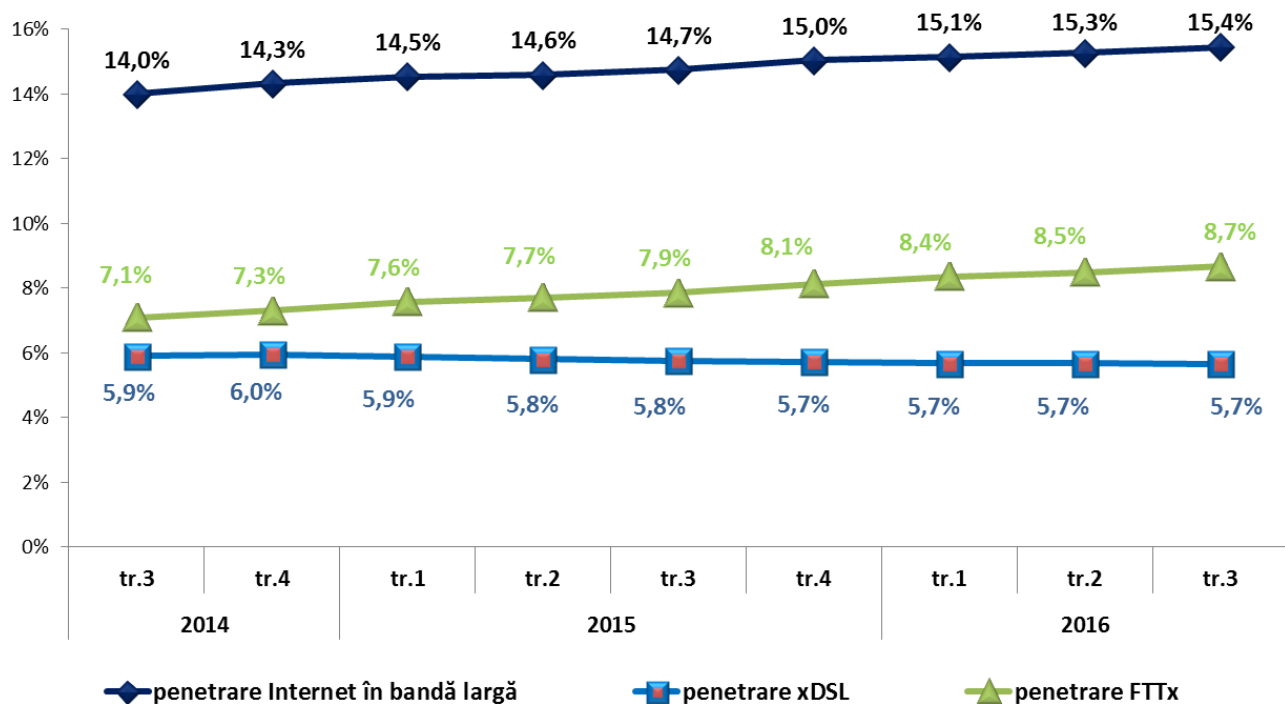

Figura 34. Evoluția ratelor de penetrare

În tr.3 2016 cota de piață a S.A. "Moldtelecom", în funcție de numărul de abonați a crescut față de tr.4 2015 cu 0,4 p.p. și a constituit 65,7%. Cota de piață a "Starnet Soluții" S.R.L. a fost de 20,2% (scădere cu 0,5 p.p.), cota de piață a „Sun Communications” 6,6%, iar a altor operatori – a fost de circa 7,6% (Figura 35).

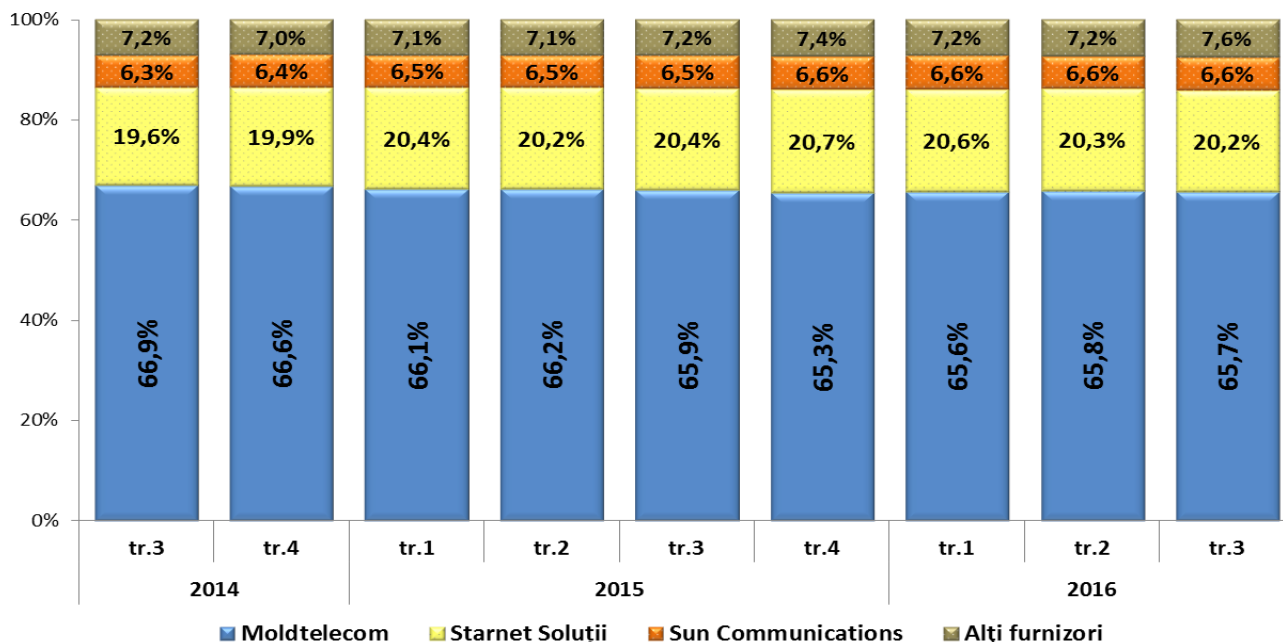

Figura 35. Cotele de piață ale furnizorilor, în funcție de numărul de abonați

La finele tr.3 2016, din cei 201,2 mii de abonați la serviciile de acces în bandă largă furnizate prin tehnologiile xDSL, 200,78 mii erau conectați la rețeaua S.A. "Moldtelecom" și circa 0,39 mii abonați – la rețelele celorlalți furnizori (Figura 36).

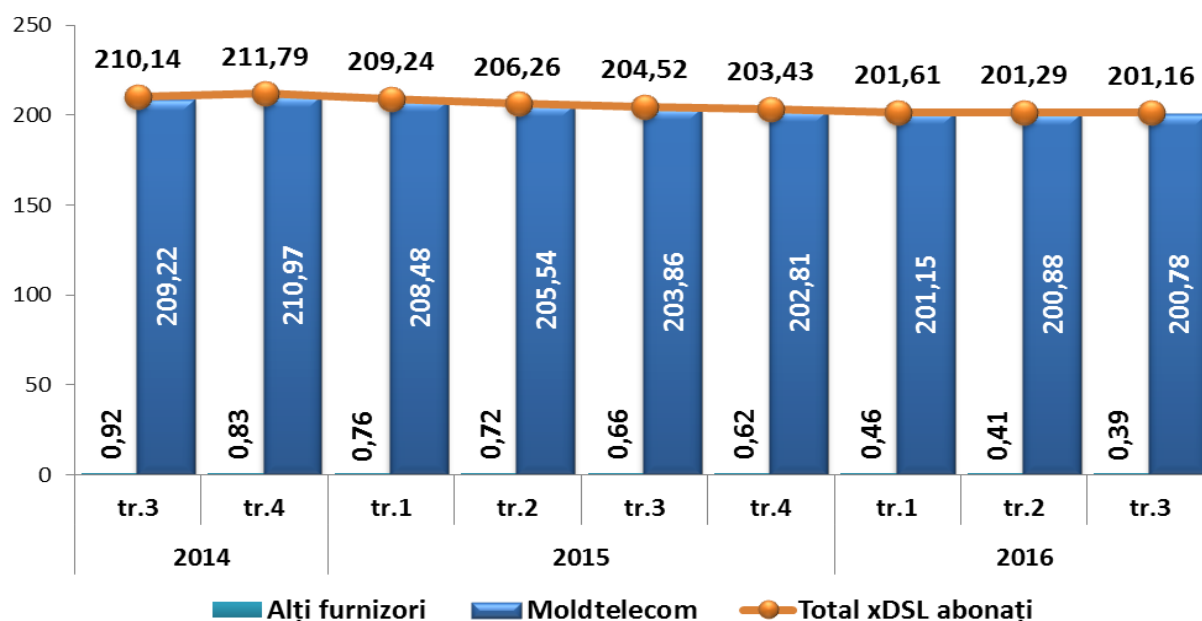

Figura 36. Evoluția numărului de abonați la serviciile de Internet în bandă largă prin xDSL (mii)

În același timp, din cei 307,81 mii de abonați la Internet prin tehnologia FTTx, 159,4 mii – erau ai S.A. "Moldtelecom", 110,6 mii erau clienții ai S.R.L. „Starnet Soluții” și 37,9 mii – ai celorlalți furnizori care activează pe acest segment de piață (Figura 37).

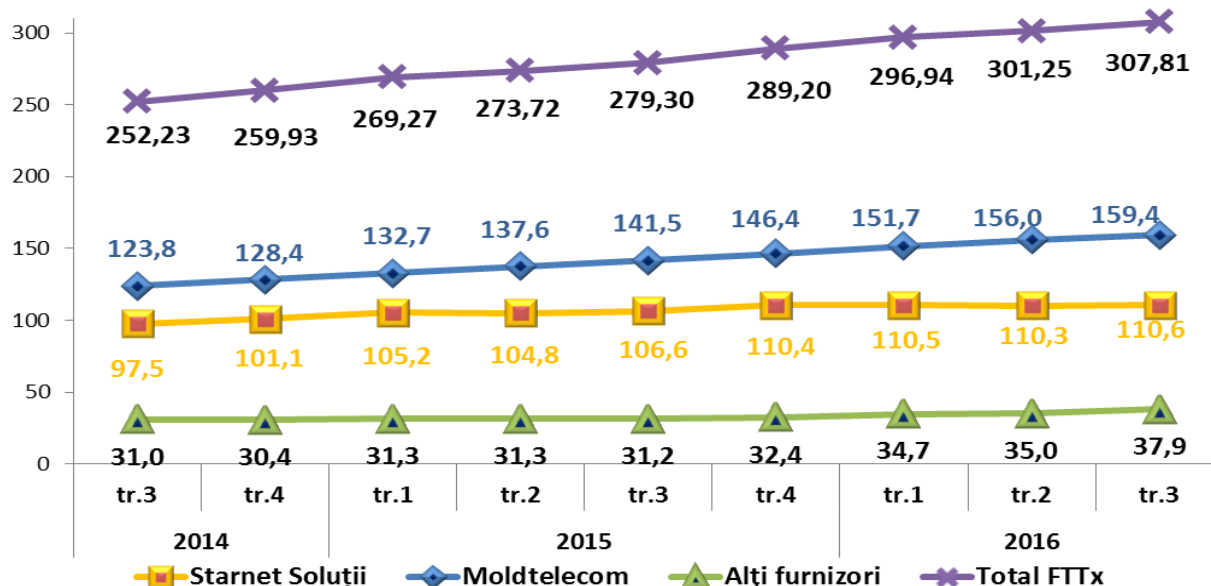

Figura 37. Evoluția numărului de abonați la serviciile de Internet în bandă largă prin FTTx (mii)

4.2.2 Abonați și rate de penetrare a serviciilor de acces dedicat la Internet mobil

Conform situației din 30.09.2016, numărul de abonați la serviciile de acces dedicat la Internet mobil a crescut, față de tr.4 2015, cu 2% și a ajuns la 304,5 mii. Rata de penetrare a acestor servicii la 100 de locuitori a fost de 8,6% (Figura 38).

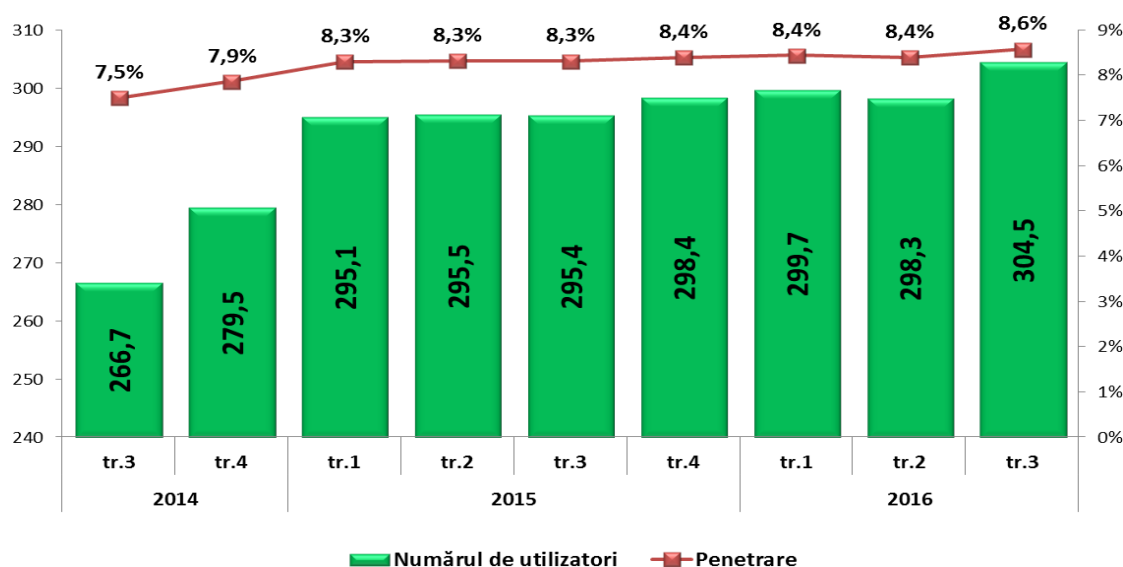

Figura 38. Numărul utilizatorilor activi (mii) și ratele de penetrare a serviciilor de acces dedicat la Internet mobil

La finele perioadei de raport, S.A. "Orange Moldova" a avut 110,6 mii de utilizatori ai serviciilor de acces dedicat la Internet mobil, S.A. "Moldcell" – 103,7 mii și S.A. "Moldtelecom" - 90,1 mii utilizatori (Figura 39).

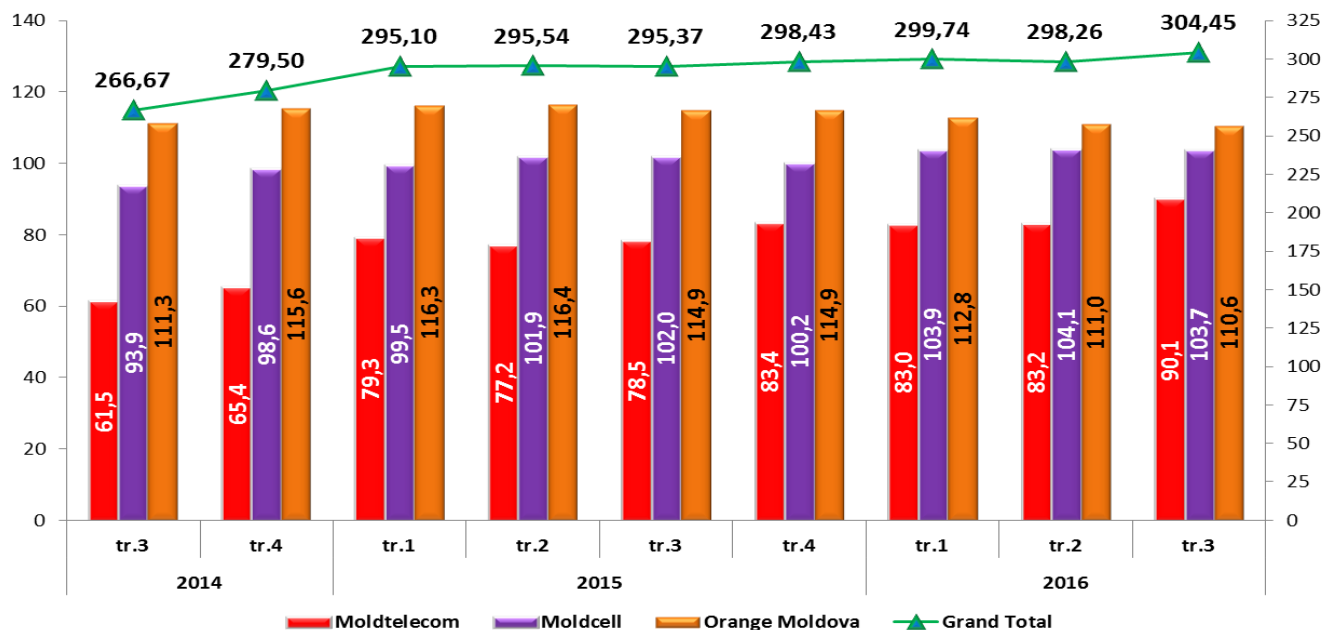

Figura 39. Evoluția numărului de utilizatori (mii) per furnizor Internet dedicat

Cea mai semnificativă cotă a pieței serviciilor de acces dedicat la Internet mobil, în funcție de numărul de utilizatori, - de 36,32% - a fost deținută, ca și în perioadele precedente, de S.A. "Orange Moldova". S.A. "Moldcell" a avut o cotă de piață de 34,1%, iar S.A. "Moldtelecom" - de 29,6% (Figura 40).

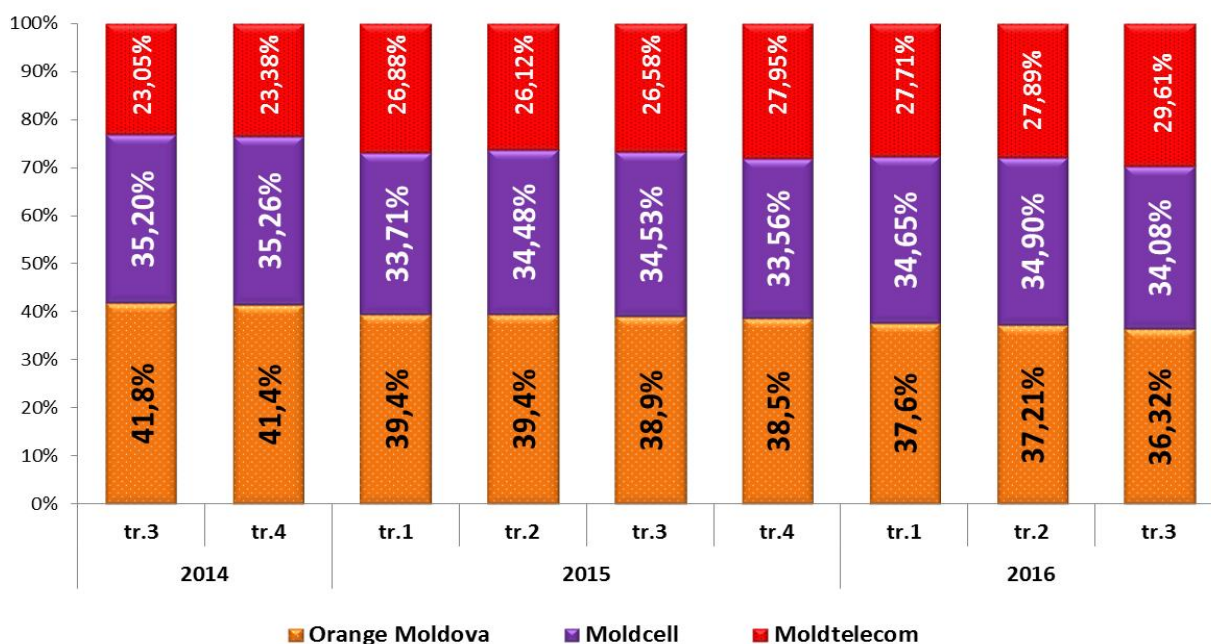

Figura 40. Cotele de piață ale furnizorilor serviciilor de acces la Internet mobil, în funcție de utilizatori

Traficul total de Internet mobil generat de utilizatorii serviciilor de acces mobil dedicat în bandă largă a fost de 8 mil. 084 mii GB, iar traficul mediu lunar per utilizator (AUPU) - de 8,9 GB. (Figura 41).

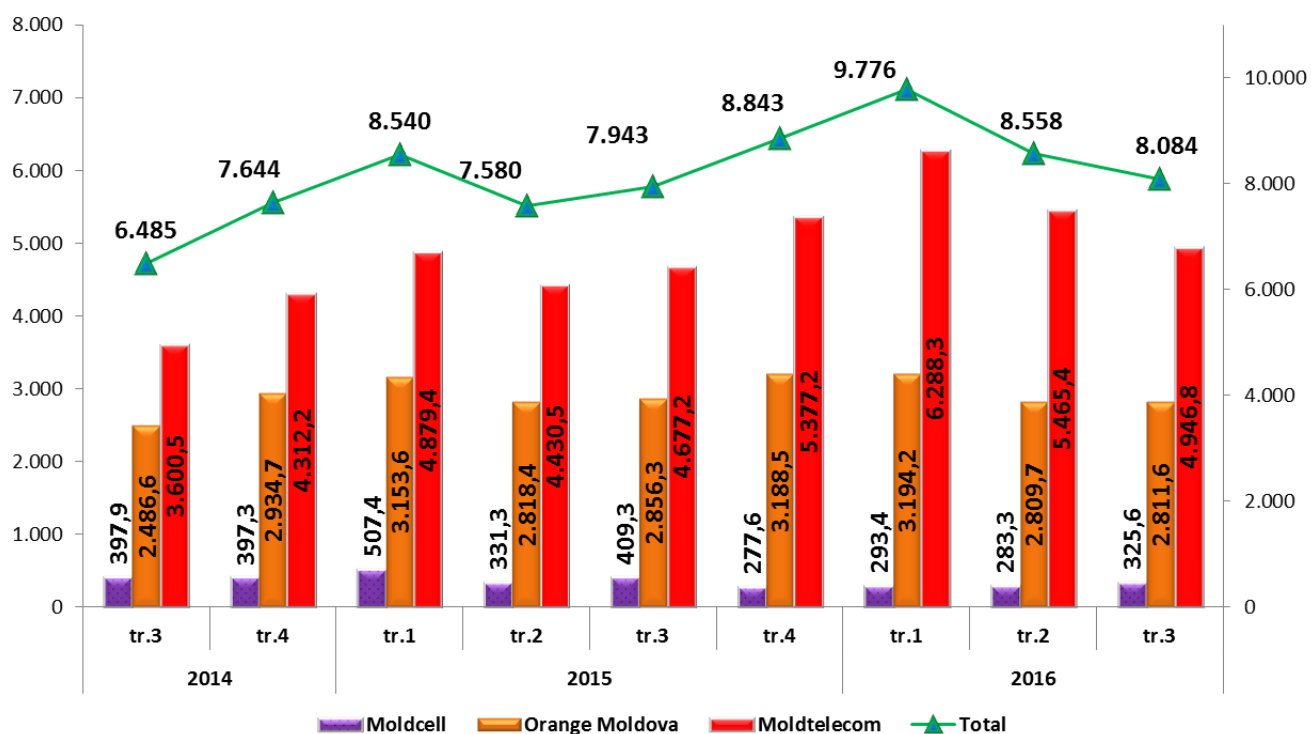

Figura 41. Total trafic Internet generat de abonati dedicati (TB)

5. Difuzare și retransmisie a programelor audiovizuale

5.1 Date generale. Dinamica pieței

În tr.3 2016 volumul total al veniturilor din furnizarea serviciilor de difuzare și retransmisie a programelor audiovizuale a alcătuit 68,5 mil. lei. Ponderea serviciilor TV contra plată (prin rețele cablu TV și rețele IP TV) în structura veniturilor înregistrate pe piața serviciilor de difuzare și retransmisie a programelor audiovizuale a fost de circa 55,4 % (sau 38,0 mil. lei), iar a serviciilor TV și radio prin eter – 44,6% (sau 30,5 mil. lei)

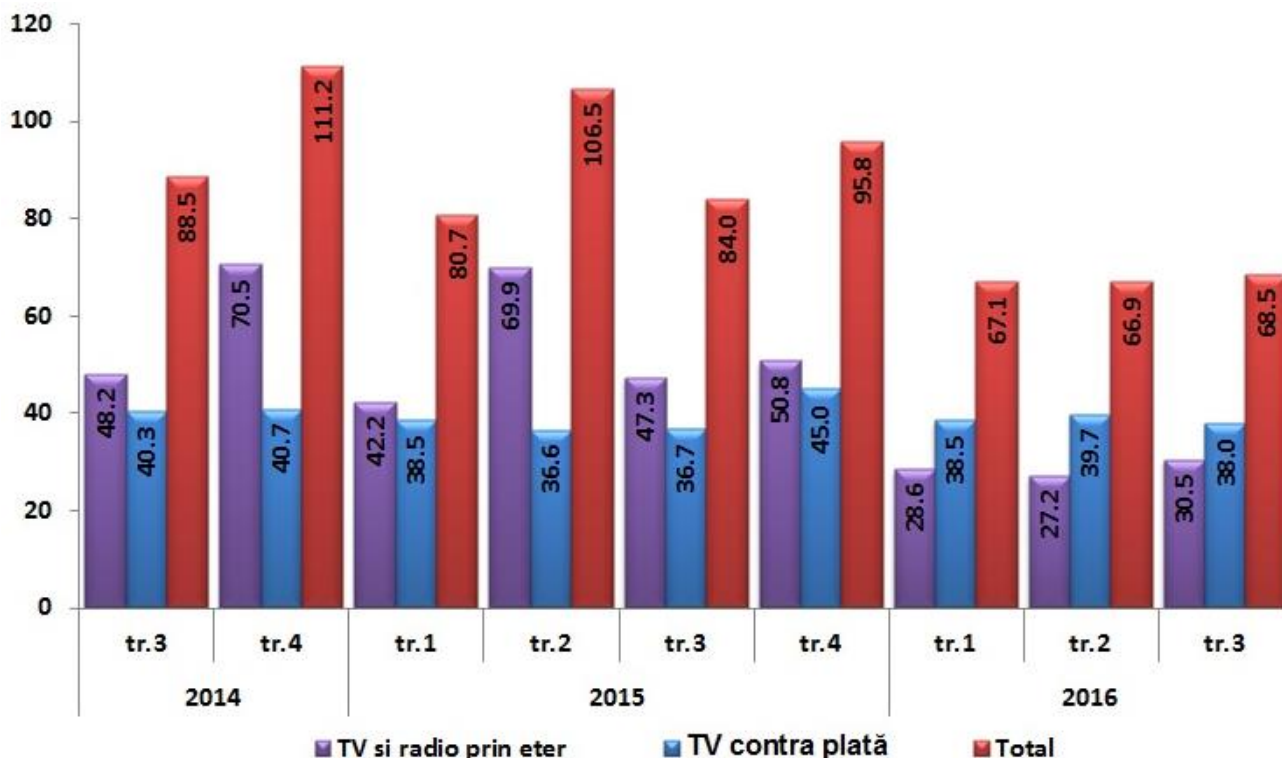

Figura 42. Evoluția veniturilor înregistrate pe piața serviciilor de difuzare și retransmisie a programelor audiovizuale (mil. lei)

În perioada de raport, venitul mediu lunar per utilizator (ARPU) al furnizorilor de servicii TV contra plată a constituit în mediu 46,9 lei (Figura 43). Cel mai mare furnizor de pe acest segment de piață – "Sun Communications" S.R.L. - a înregistrat un ARPU de 34,85 lei, S.A. "Moldtelecom" – un ARPU de 65,61 lei, iar „TV-Box” SRL – un ARPU de 91,26 lei.

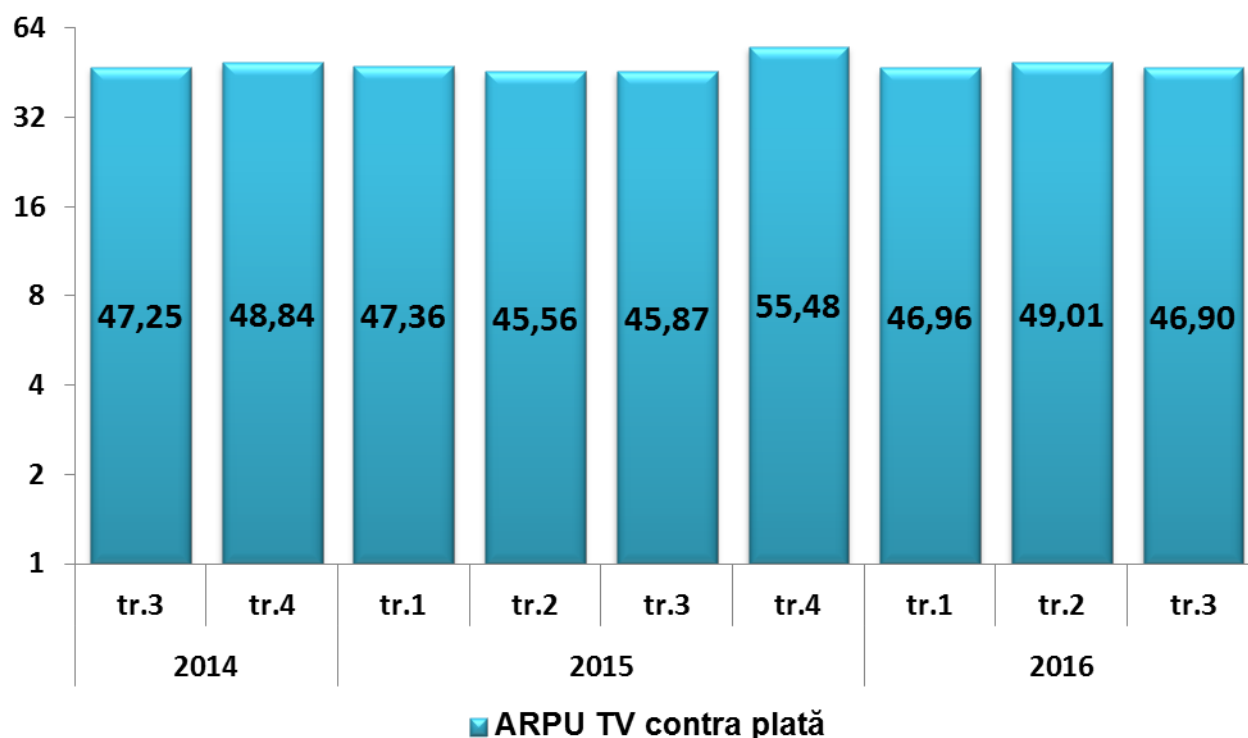

Figura 43. Evoluția venitului mediu lunar per utilizator ARPU (lei)

În perioada de referință, cele mai importante cote pe piața serviciilor TV contra plată, în funcție de cifra de afaceri, au fost deținute de S.A. "Moldtelecom" – 30,5%, "Sun Communications" S.R.L. – 26,5%, „TV-Box” SRL – 10,5%, iar a altor furnizori a constituit 32,5%

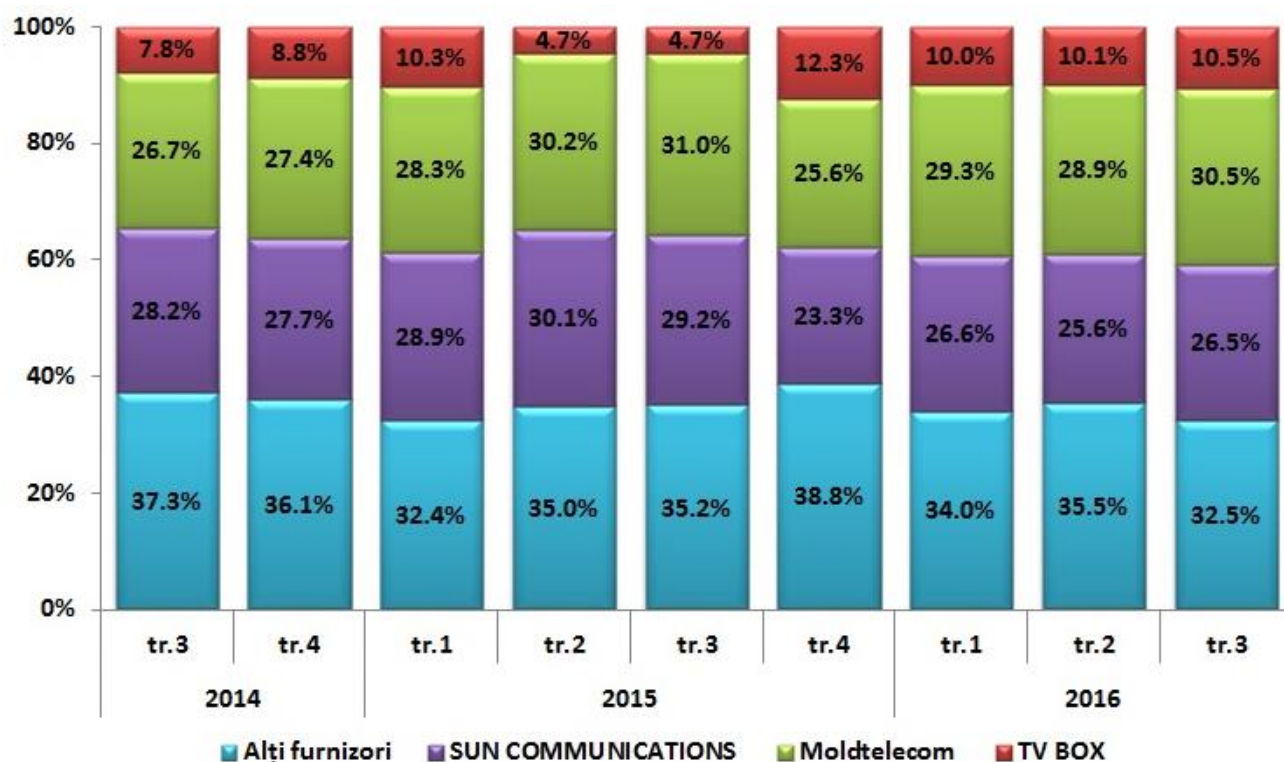

Figura 44. Evoluția structurii pieței serviciilor TV contra plată, în funcție de cifra de afaceri

5.2 Abonați și penetrare

În tr.3 2016, numărul abonaților la serviciile TV contra plată a totalizat 271,1 mii, iar rata de penetrare a acestor servicii, raportată la 100 de locuitori, a alcătuit 7,63% (Figura 45).

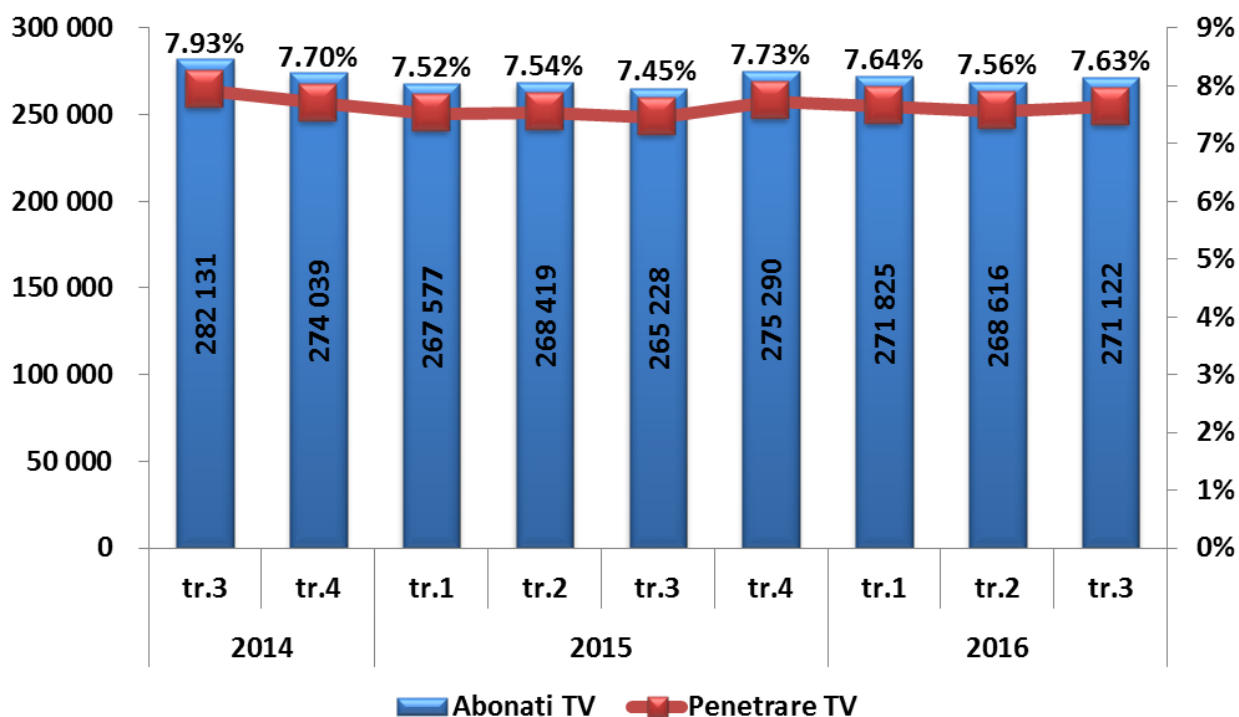

Figura 45. Numărul de abonați și ratele de penetrare a serviciilor TV contra plată

Din numărul total al abonaților la serviciile TV contra plată, 195,4 mii (72,1%) sunt abonați ai rețelelor TV prin cablu, 75,8 mii (27,9%) - la serviciile IPTV (Figura 46).

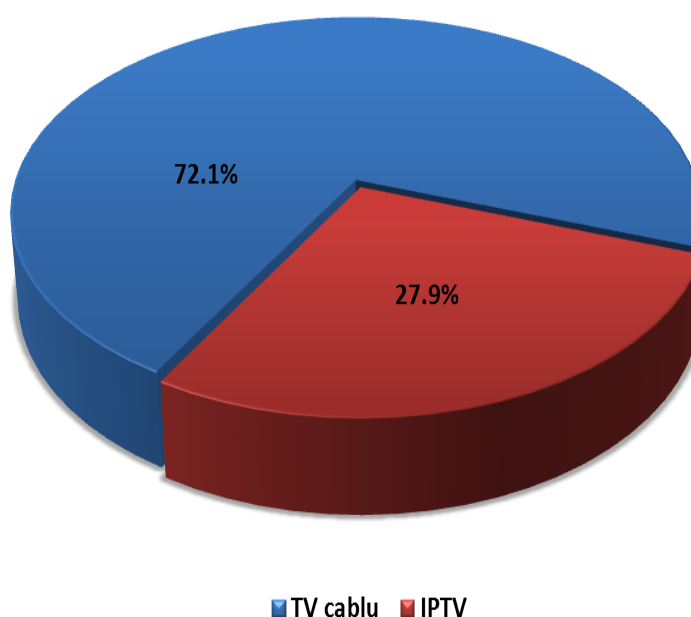

Figura 46. Structura abonaților la serviciile TV contra plată, în funcție de tehnologie

În perioada de raport, numărul utilizatorilor care beneficiază de conținut TV în format digital a însumat 136,7 mii, iar al celor care recepționează semnalul TV în format analog – a alcătuit 188,4 mii. Cota abonaților la serviciile TV contra plată în format analog a constituit 58%, iar a utilizatorilor TV în format digital – de 42% (Figura 47).

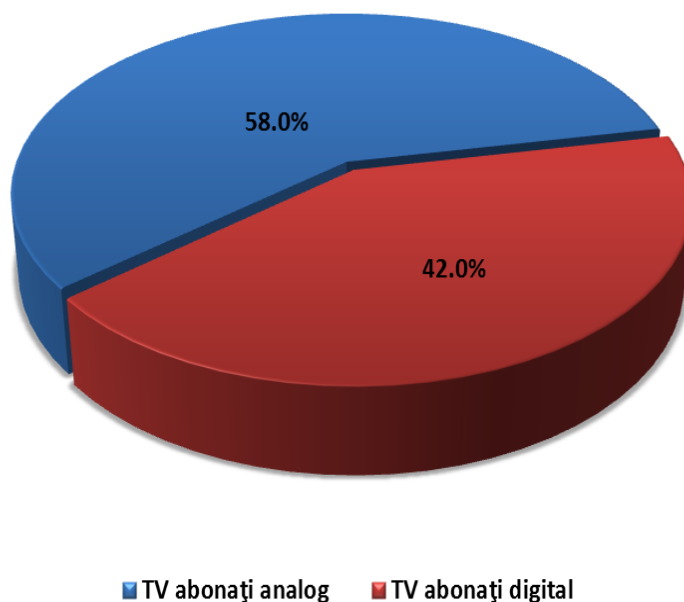

Figura 47. Structura abonaților la serviciile TV contra plată - analog/digital

Majoritatea absolută a abonaților care recepționează semnalul TV în format digital sunt abonați ai serviciilor TV digital prin cablu coaxial și IPTV (Figura 48). Cota abonaților la serviciile TV digital prin cablu este de 44,6%, iar IPTV - de 55,4%.

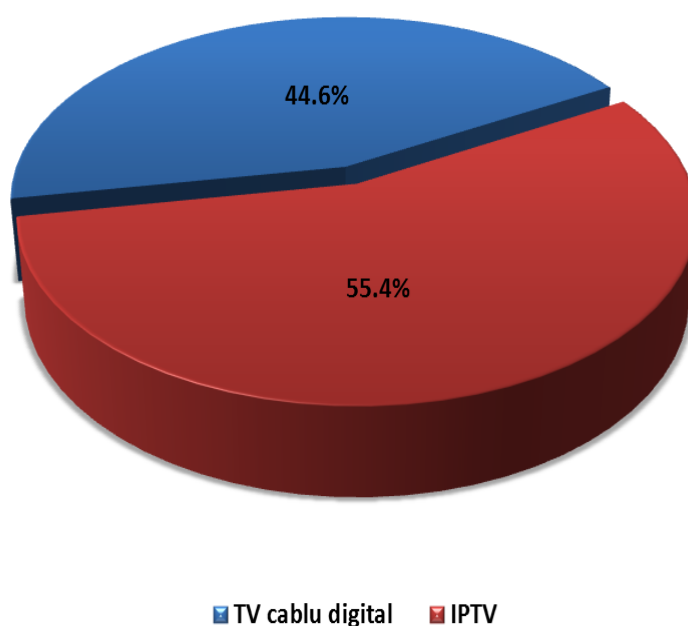

Figura 48. Structura abonaților la serviciile TV digital, în funcție de tehnologia de recepție

În tr.3 2016, cea mai mare cotă de piață, în funcție de numărul de abonați la serviciile TV contra plată, de 35,5% a fost deținută de "Sun Communications" S.R.L., S.A. "Moldtelecom" a deținut o cotă de piață de 21,8% iar „TV-Box” SRL – de 5,9% (Figura 49).

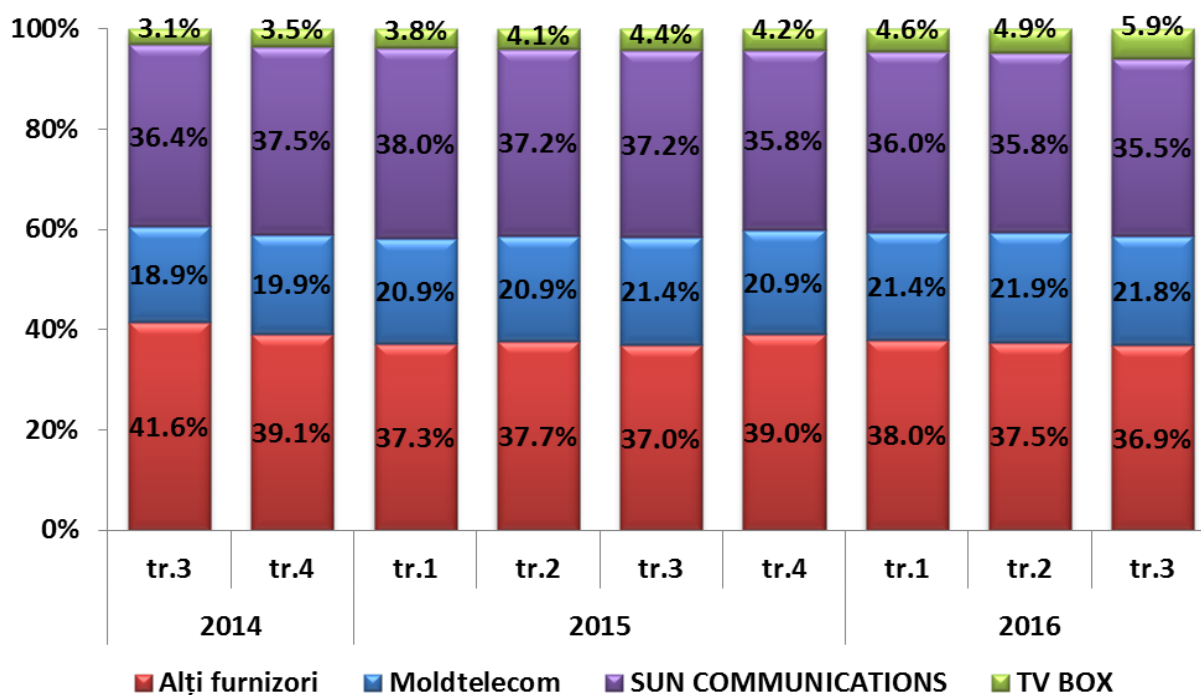

Figura 49. Structura pieței serviciilor TV contra plată, în funcție de numărul de utilizatori

Raportul privind evoluția piețelor de comunicații electronice în trimestrul 3 al anului 2016 este disponibil în variantă interactivă. Pentru a-l accesa clickați „[Date publice/Rapoarte/Rapoarte statistice](#)” sau scanați QR codul de mai sus.